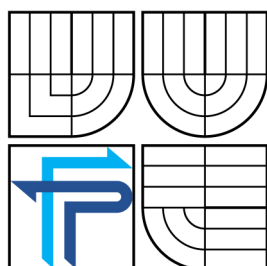

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY**

**FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS**

PROBLEMATIKA POJIŠTĚNÍ MAJETKU OBCE VRBÁTKY

PROBLEMS OF PROPRIETARY INSURANCE OF THE MUNICIPALITY VRBÁTKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. SVATAVA NOVOTNÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. DANA MARTINOVÍČOVÁ, Ph.D.

BRNO 2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Novotná Svatava, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Problematika pojištění majetku obce Vrbátky

v anglickém jazyce:

Problems of Proprietary Insurance of the Municipality Vrbátky

Pokyny pro vypracování:

Úvod a cíle diplomové práce
Teoretická východiska problematiky
Obecné informace o obci a charakteristika obce
Analýza a vymezení majetku obce
Návrhy pojistných produktů vybraných pojišťoven
Srovnání a vyhodnocení nabídek jednotlivých pojišťoven
Doporučení vhodného pojistného portfolia
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření "Licenční smlouvy" dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

ČEJKOVÁ, V. Pojistný trh. Praha: GRADA Publishing, 2002. 120 s. ISBN 80-247-0137-5.

DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

JANATA, J. Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik. Praha: Professional Publishing. 2004. 87 s. ISBN 80-86419-64-9.

MARTINOVIČOVÁ, D. Pojištění podnikatelských subjektů. Ostrava: Key Publishing. 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.

SMEJKAL, V., RAIS, K., Řízení rizik. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2003. 272 s. ISBN 80-347-0198-7.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/2009.

L.S.

Ing. Martin Slezák
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 25.03.2009

Anotace

Tato diplomová práce je zaměřena na problematiku související s návrhem vhodného pojištění majetku obce Vrbátky. Na základě analýzy rizik obce je navrženo pojistné krytí majetku minimalizující dopad nejzávažnějších rizik na chod obce.

Annotation

The thesis is bent on problems associated with concept of suitable proprietary insurance of municipality Vrbátky. On the basis of the municipality's risk analysis is designed proprietary insurance coverage, which minimizes the impact of the most severe risks on the municipality's running.

Klíčová slova

Riziko, analýza rizik, pojištění, komerční pojišťovna, pojistná smlouva, obec Vrbátky

Key words

Risk, risk analysis, insurance, commercial insurance, insurance contract, municipality Vrbátky

Bibliografická citace

NOVOTNÁ, S. *Problematika pojištění majetku obce Vrbátky*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 72 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 12. 5. 2009

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Daně Martinovičové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Chtěla bych také poděkovat vedení obce Vrbátky za vstřícné jednání a poskytnutí všech potřebných materiálů.

OBSAH

Úvod a cíle diplomové práce	10
1 Teoretická východiska práce	12
1.1 Charakteristika rizika	12
1.1.1 Klasifikace rizika	13
1.1.2 Postoj k riziku	17
1.1.3 Řízení rizik.....	18
1.1.4 Analýza rizik.....	19
1.1.5 Měření rizik	21
1.1.6 Minimalizace rizika	22
1.2 Charakteristika pojištění	25
1.2.1 Pojistný vztah	26
1.2.2 Klasifikace pojištění	26
2 Charakteristika obce Vrbátky	30
3 Analýza rizik obce Vrbátky	35
3.1 Identifikace aktiv a rizik obce Vrbátky.....	35
3.2 Měření identifikovaných rizik ohrožujících majetek obce Vrbátky	37
3.2.1 Kvalitativní metoda.....	37
3.2.2 Kvantitativní metoda.....	39
3.3 Vyhodnocení analýzy rizik obce Vrbátky	41
3.4 Současný stav pojištění majetku obce Vrbátky	42
4 Návrhy pojištění vybraných komerčních pojišťoven	45
4.1 Výběr komerčních pojišťoven	45
4.2 Nabídka pojištění majetku společností Česká pojišťovna, a.s.	47

4.3	Nabídka pojištění majetku společností Kooperativa pojišťovna, a.s.	49
4.4	Nabídka pojištění majetku společností Generali Pojišťovna a.s.	51
4.5	Nabídka pojištění majetku společností Česká podnikatelská pojišťovna a.s.	53
4.6	Nabídka pojištění majetku společností Triglav pojišťovna, a.s.	55
5	Srovnání a vyhodnocení nabídek vybraných komerčních pojišťoven.....	57
5.1	Výběr vhodného pojistného portfolia metodou scoring model	59
5.2	Výběr vhodného pojistného portfolia metodou fuzzy logika	61
5.3	Doporučení vhodného pojistného portfolia	64
6	Závěr	66
	Použitá literatura	68
	Seznam tabulek	70
	Seznam obrázků	71
	Seznam příloh.....	72

Úvod a cíle diplomové práce

Pojišťovnictví je jednou ze specializovaných oblastí finančnictví napomáhající k zajištění každodenního života firem či jednotlivců, který je spojen s řadou rizik neustále ohrožujících jejich existenci. Je proto nezbytná neustálá aktivní starost lidí, aby se jejich majetek nezmenšoval díky inflaci, ale aby naopak rostl. To však stále nestačí, majetek může být ukraden, zničen, poškozen, a v sázku jsou dány také veškeré naše hodnoty včetně zdraví a života. Tady je právě velký prostor pro specializované instituce, které jsou nazývány pojišťovnami.

Podstatou pojištění je působit na přenos rizika a poskytovat finanční náhradu za vzniklé škody. Nejedná se o odstranění rizika, ale o poskytnutí finanční ochrany pro případ negativních následků. Riziko, které má být pojištěno pak musí mít za následek škodu, kterou je možné posoudit z finančního hlediska.

Cílem mé diplomové práce je navrhnout vhodné pojistné portfolio pro krytí následků škod způsobených na majetku obce Vrbátky. Pojistné krytí bude navrženo po důkladné analýze rizik ohrožujících obecní majetek a po spolupráci s upisovateli konkrétních komerčních pojišťoven, kteří mi poskytnou nabídky jednotlivých kombinací pojistných produktů sloužících k minimalizaci daných rizik.

Tato práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do pěti částí. První kapitola bude pojata jako teoretické východisko diplomové práce. Zaměřím se zde na základní charakteristiku rizika, tedy na jeho klasifikaci, analýzu, měření a řízení a zmíním možné metody minimalizace rizik. Popíšu také pojištění a jeho klasifikaci na českém pojistném trhu.

Ve druhé kapitole představím obec Vrbátky, její současnost, ale i stručnou historii, základní statistické údaje, nejdůležitější firmy působící v obci a majetek, který obec vlastní.

Praktickou část této práce, která bude zachycena od třetí kapitoly, započnu analýzou rizik obce, tedy prvním krokem v procesu snižování rizik. Podle teorie je nejprve nutné identifikovat aktiva a určit možná rizika, která by je mohla ohrozit. Poté je nutné je změřit a samozřejmě vyhodnotit. Na závěr této kapitoly uvedu současné pojištění, které bylo prostřednictvím starosty obce Vrbátky sjednané u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

Další kapitolu zaměřím na výběr komerčních pojišťoven, u kterých budu žádat o vypracování nabídky pojištění majetku obce Vrbátky. Pojišťovny musí vyhovovat požadavkům obce, musí být členy České asociace pojišťoven a měly by se pohybovat na prvních deseti příčkách pomyslného žebříčku podílu předepsaného pojistného pro neživotní pojištění na českém pojistném trhu. Zmíním zde stručný popis vybraných pojišťoven a navržená pojistná portfolia.

Pátá, kapitola bude věnována výběru nejvhodnější nabídky daných komerčních pojišťoven. K tomuto rozhodnutí jsou využity nástroje, jako jsou scoring model a fuzzy logika.

Pro zpracování diplomové práce využiji odborné knihy na dané téma, vybraná skripta vydaná na poli Podnikatelské fakulty Vysokého učení technického v Brně a samozřejmě internet. U praktické části mi budou nápomocny interní údaje obce Vrbátky, poskytnuté její vedení, jako je rozpočet obce, inventář majetku a současná pojistná smlouva.

1 Teoretická východiska práce

V teoretické části práce uvedu základní charakteristiku rizika, tedy jeho klasifikaci, analýzu, měření a řízení a zmíním možné metody minimalizace rizik. Popíšu také pojištění a jeho klasifikaci na pojistném trhu České republiky.

1.1 Charakteristika rizika

Díky neustálému rozvoji lidské společnosti a zvyšování životní úrovně jsme nuceni předvídat jisté negativní důsledky našich rozhodnutí a musíme se naučit je minimalizovat. Jsme prakticky na každém kroku vystavováni možnosti vzniku škody, která nás nějak ohrožuje. Mluvím o riziku, o vystavování se nepříznivým okolnostem.

Pojem „riziko“ nemá univerzální definici, v každém oboru chápou pod tímto pojmem trochu něco jiného. Dá se říct, že „se jedná o situaci, kdy určitý jev nastává s jistou pravděpodobností, resp. kdy kvantitativní rozsah určitého jevu podléhá jistému rozdělení pravděpodobností.“ [MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)]

I když to v praxi příliš často nebývá zvykem, je nutné odlišovat riziko od nejistoty. Zatímco u rizika je dáno pravděpodobnostní rozdělení vzniku události, nejistota rozdělení pravděpodobnosti nemá. Základním rozdílem je tedy měřitelnost rizika a neměřitelnost nejistoty.

Jelikož nezanedbatelnou vlastností podnikatelského subjektu je riziko, neexistuje samo o sobě a je nutné jej popisovat pouze v souvislosti s konkrétním podnikem, v konkrétním čase a v konkrétních podmínkách, je třeba zde charakterizovat právě riziko podnikatelského subjektu.

„Jedná se o riziko, které představuje možnost vzniku určité škody v průběhu určité doby, u určitého podnikatelského subjektu (podniku), a to v důsledku poruchy v jeho běžném, normálním bezporuchovém vývoji.“ [MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)]

Pro hodnocení podnikatelského rizika je nutné zohlednit jeho pozitivní, ale i negativní stránky. Mezi pozitivní stránky patří například naděje vyššího zisku či vyššího úspěchu, zatímco tou pozitivní stránkou podnikatelského rizika je nebezpečí horších hospodářských výsledků. [SMEJKAL, V. (2003)]

Velikost rizika je dána jeho četností a závažností. Existuje tedy několik možností, které jsou dány těmito dvěma možnostmi.

- Nízká četnost + nízká závažnost → riziko se realizuje zřídka, malé škody
- Vysoká četnost + nízká závažnost → častá realizace rizika, malé škody
- Nízká četnost + vysoká závažnost → riziko se realizuje zřídka, vysoké škody
- Vysoká četnost + vysoká závažnost → častá realizace rizika, vysoké škody

Náhodná potřeba, vyplývající ze škody při realizaci rizika, může mít v jednotlivých případech teoreticky dvě podoby, tedy konkrétní a abstraktní potřeby. U konkrétních potřeb známe jejich peněžní vyjádření, tedy se jedná především o škody na majetku. Zatímco u abstraktních potřeb nelze bezpečně určit jejich velikost v peněžním vyjádření, tyto potřeby vyplývají například ze škod na zdraví a na životě člověka. [DUCHÁČKOVÁ, E. (2005)]

1.1.1 Klasifikace rizika ¹

Rozdělení rizik je pro řízení podnikatelského subjektu velmi podstatné, protože právě zařazení do určité skupiny ovlivňuje představy o jejich detailnější charakteristice, o významu pro vznik, velikost a dynamiku krizových či rizikových jevů a ovlivňuje také prevenci a následná opatření. Rizika můžeme tedy třídit podle několika hledisek. Některé klasifikace jsou si vzájemně podobné, názvosloví je však nesourodé a v praxi může docházet k záměnám. V následujícím textu uvedu vybraná hlediska klasifikace rizik.

➤ Riziko interní a externí

Schopnost podniku nakládat s riziky záleží na míře ovlivnitelnosti daného rizika z úrovně samotného podniku. Tato schopnost je dána z části tím, jakému je podnik

¹ Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)

vystaven riziku. Rozdělení na interní a externí riziko tedy závisí na tom, objevují-li se příčiny vzniku rizika v samotném podniku, nebo pouze v jeho okolí.

Interní rizika se projevují uvnitř podniku a podnikatel, či management podniku je schopen tyto rizika v podstatě řídit a částečně ovlivňovat. Podle J. Vebera či J. Fotra lze členit interní rizikové faktory na:

- *Technické rizikové faktory* – výrobní kapacita, inovační aktivita, havárie výrobních zařízení, systém údržby a úprav,
- *Ekonomické rizikové faktory* – finanční síla, provozní náklady, náklady na zdroje, investice, platební politika, marketingová náročnost,
- *Socio-politické rizikové faktory* – kvalita managementu a jeho rozhodnutí, organizační struktura, dodržování etických kodexů, profesní a kvalifikační struktura zaměstnanců, styk s veřejností.

Externí rizika můžeme charakterizovat jako faktory prostředí, ve kterém daný podnik funguje. Tyto faktory jsou uvnitř přímé kontroly a řízení podnikatelského subjektu. U externích rizik můžeme také třídit rizikové faktory, a to na:

- *Technické rizikové faktory* – vývoj nových produktů konkurentů, vývoj nových technických prostředků, ekologická čistota vstupních zdrojů, živelné pohromy,
- *Ekonomické rizikové faktory* – hrozby konkurentů, výše poptávky, dodací podmínky, solventnost partnerů, ekonomická stabilita státu, úrokové míry, směnné kurzy,
- *Socio-politické rizikové faktory* – legislativa, regulace zaměstnanosti, kriminalita, mezinárodní stabilita státu, ochránářská politika státu.

➤ **Riziko ovlivnitelné a neovlivnitelné**

I v tomto případě rozdělení rizik se jedná o míru ovlivnitelnosti rizika. V některých literaturách můžeme objevit i klasifikaci na rizika kontrolovatelná a nekontrolovatelná, která tomuto dělení odpovídá.

Ovlivnitelné riziko je takové, na které podnikatel nebo management podniku může působit ve svůj prospěch. Ve prospěch růstu prodeje slouží například kvalita produktu, záruční podmínky či kvalita servisu. Kvalifikace pracovníků a jim poskytované přístrojové vybavení může ovlivňovat zase rizika výzkumu a vývoje nových výrobků a technologií.

Mezi neovlivnitelná rizika můžeme řadit taková rizika, která podnikatel ani management podniku nemůže žádným způsobem ovlivnit ve svůj prospěch. Do této skupiny patří valná část rizik, jako příklad mohu uvést ceny surovin a materiálů ze zahraničí, poptávka na zahraničních trzích, politická situace, obchodně-politická opatření některých států, uplatňování technologických situací nebo třeba sazby daní.

➤ Klasifikace rizik podle jejich velikosti

Klasifikovat rizika podle jejich velikosti můžeme také na základě závažnosti a četnosti rizika. Závažnost může být chápána třeba jako velikost nákladů na škodní událost. Můžeme se však na rizika dívat také například i jako na vliv škod na výrobní proces, nutnost čerpání finančních rezerv či jako na vliv závažnosti škody. V pětistupňovém systému rozlišujeme rizika na zanedbatelné, malé, střední, velké a katastrofické riziko.

Tab. 1-1 Členění rizik dle jejich velikosti

četnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
		závažnost				

M zanedbatelné riziko
 S malé riziko
 V střední riziko

Z velké riziko
 K katastrofické riziko

Zdroj: MARTINOVICHOVÁ, D. (2007)

- *Zanedbatelné riziko (M)* – zanedbatelný náklad na překonání vzniklých škod. Rozsah škody plynoucí z tohoto rizika nemá vliv na výrobní proces a po jejich vyrovnaní není nutné čerpat finanční rezervu.
- *Malé riziko (S)* – nízký náklad na překonání vzniklých škod. Je zaznamenán nízký vliv na výrobní proces a k vyrovnaní škody je nutné malé čerpání finanční rezervy.
- *Střední riziko (V)* – citelné náklady na odstranění škod, které mohou výrazně ovlivnit životní úroveň podniku. Výrobní proces bude značně zpomalen a je třeba čerpat finanční rezervy.
- *Velké riziko (Z)* – vysoké poškození hodnot podniku či občana. Škody mohou vést k dlouhodobému ohrožení hospodářského procesu a k jejich odstranění je třeba velká část finančních a hmotných rezerv podniku.
- *Katastrofické riziko (K)* – mimořádně rozsáhlé poškození hmotných a hmotných a jiných hodnot podniku. Důsledek tohoto rizika je charakteristický dlouhodobým zastavením výroby, ne-li zkolabováním celého systému. K odstranění škod jsou nutné použít veškeré hmotné a finanční rezervy a to lze jen s velkými obtížemi.

➤ **Klasifikace rizik podle jejich pojistitelnosti**

Toto rozdělení rizik se využívá především v pojišťovnictví.

Pojistitelné riziko je z hlediska obchodní pojišťovny takové, na které je možno sjednat pojistnou smlouvu na základě pojistně-technických podmínek. Ne všechna rizika lze pojistit, ovšem na ty, u kterých lze stanovit pravděpodobnost škody a její ocenění rizikového vyrovnaní v rámci dostatečně velkého pojistného kmene či rizikového společenství, komerční pojišťovny pojistné smlouvy uzavřou.

Pojistitelná rizika musí splňovat čtyři kritéria:

- *Identifikovatelnost rizika* – jednoznačné určení příčiny událostí, jejímž výsledkem byla ztráta krytá pojištěním
- *Vyčíslitelnost rizika* – k realizaci vlastního pojištění po ekonomické stránce je nutné umět vyčíslit ztráty
- *Ekonomická přijatelnost rizika* – pro pojišťovnu je žádoucí jen takové riziko, které ji nepřinese ztrátu

- *Nahodilost projevu rizika* – při jistotě, že negativní událost nastane, je krytí ztrát možné jiným způsobem a ne pojištěním.

Nepojistitelné riziko je takové riziko, které nesplňuje předchozí čtyři kritéria. Teoreticky žádné nepojistitelné riziko neexistuje, ovšem praxe vypovídá o opaku.

1.1.2 Postoj k riziku ²

Každý člověk vnímá riziko jinak a jeho postoj k němu pak může ovlivnit neochotu přijmutí daného rizika, která může vést až k vyhýbání se riziku. Postoj k riziku je rozdělen do třech kategorií:

- *Sklon k riziku* způsobuje preferenci rizikovějších projektů, které sice hrozí většími ztrátami, ale také většími zisky, než by se dalo předpokládat u těch málo rizikovějších.
- *Averze k riziku* je charakteristická snahou vyhnout se v každém případě rizikovým projektům a vyhledávat projekty takové, které zaručují jisté, již přijatelné výsledky.
- *Neutrální postoj k riziku* je vyvážením averze a sklonu k riziku.

Podnikatelé a manažeři podniku musí nést neustálé riziko správného rozhodnutí. Jejich postoj k riziku však závisí na více faktorech, z těch nejdůležitějších mohu zmínit především osobní založení subjektu, kapitálovou sílu a velikost podniku nebo systém podnikového řízení a podnikové klima.

- *Osobní založení podnikatele* poukazuje na jeho charakterové vlastnosti, zkušenosti, názorové orientace, temperament, přizpůsobivost situaci na trhu a úroveň řízení podniku. V podstatě se dá říci, že úspěšným podnikatelem nemůže být člověk neochotný nést podnikatelské riziko.
- *Vliv kapitálové síly a velikosti podniku* není jednoznačný. Na jedné straně platí, že realizace určitého podnikatelského projektu může pro malý podnik představovat nepřijatelné riziko, zatímco kapitálově silný podnik zvládne realizovat takových projektů více a rizika z nich plynoucí jsou pro tento

² Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2006)

podnik přijatelná. Na druhé straně však malé a začínající podniky musí často akceptovat značná rizika jediného projektu už jen proto, aby získaly své místo na trhu.

- *Systém podnikového řízení a podnikové klima* mohou buď podporovat přípravu a realizaci rizikových projektů, nebo je mohou naopak sabotovat.

1.1.3 Řízení rizik

Samozřejmou snahou podnikatelských subjektů a lidí vůbec, je úsilí ustát rizika. Tato snaha, ke které je využívána řada vědeckých přístupů, vedla k vytvoření nového speciálního oboru, ke vzniku risk managementu.

Předmětem risk managementu je umožnit zahrnovat do tržní ekonomiky, do rozhodování o hospodářských záležitostech, projevy rizika, které vychází z nejednoznačnosti průběhu reálných ekonomických procesů.

Risk management spočívá v soustavné analýze ekonomické činnosti z hlediska zřetelných, potenciálních o skrytých rizik. [DUCHÁČKOVÁ, E. (2005)]

V literatuře [RAIS, K. (2007)] si můžeme přecíst, že řízení rizik je proces, kdy se subjekt snaží řízením předejít působení již existujících, ale i nových faktorů, a navrhuje řešení, které umožní eliminovat nežádoucí vlivy a naopak rozšířit ty pozitivní. Součástí tohoto procesu je také rozhodovací proces, který vychází z analýzy rizik. Činnost risk managementu tedy spočívá ve vymyšlení, analyzování a srovnání možných preventivních a regulačních opatření a nakonec z nich vybere pouze takové, které jsou schopny minimalizovat již existující riziko.

Je nutné, aby byla rizika brána souhrnně jako součásti velkého podnikatelského rizika, protože samostatné posuzování jednotlivých rizik by mohlo vést k zásadním chybám.

Rizikový manažer musí mít znalosti z oblasti managementu, marketingu, financování, oceňování, pojišťovnictví, statistiky a práv. Mezi jeho úkoly patří omezit

pravděpodobnost výskytu rizika a snížení dopadu rizika, v případě jeho realizace. To znamená, že jeho cílem je dosáhnout bezpečné činnosti s co nejnižšími náklady.

Řízení rizika je možné rozdělit do třech základních fází:³

- *1.fáze: Identifikace rizika* je chápána jako popis událostí, které vytváří riziko ohrožující hodnoty podnikatele, opatření a prostředků snižujících míru daného rizika.
Vedle zjevných rizik jako je například požár, vichřice, krádež apod. je třeba uvažovat i rizika skrytá, jejichž výskyt je minimální. Myslím tím rizika vyplývající z ekonomického, legislativního nebo ze sociálního vývoje. [DUCHÁČKOVÁ, E. (2005)]
- *2.fáze: Zhodnocení rizika.* V této fázi je nutné stanovit dopady jednotlivých rizik. Jako druhý krok je pak třeba určit rizika, která je lépe odstranit nebo alespoň snížit. Výsledkem hodnocení rizika je pak stanovení základních statistických charakteristik rozdělení pravděpodobnosti zisku, jako je rozptyl a směrodatná odchylka představující významné míry rizika.
- *3.fáze: Zvládání rizika* je má tři části. Ve strategické části se jedná o změnu procesu na smluvní odpovědnost za minimalizaci rizik, nebo jejich úplné odstranění. Finanční část rozhoduje o krytí finanční ztráty. Nakonec třetí, technická část spočívá v pořízení ochrany majetku.
Rizika podnikatelských subjektů nejsou pevně dána, ale použitím, vhodných postupů a opatření je možné je snížit. [MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)]

1.1.4 Analýza rizik

Analýza rizik je prvním krokem v celém koloběhu jejich snižování. „Obvykle je chápána jako proces definování hrozeb, pravděpodobnosti jejich uskutečnění a dopadu na aktiva, tedy stanovení rizik jejich závažnosti.“ [SMEJKAL, V. (2003)]

Na kvalitně provedené analýze rizik, která umožňuje jejich řízení, vždy záleží řešení problému v jakékoliv oblasti.

³ Zdroj: Část kapitoly zpracována dle literatury ČAPKOVÁ, D. (2000)

Rizika se většinou nevyskytují jednotlivě, ale v určitých kombinacích, které mohou představovat mnohem větší hrozbu. Je tedy třeba určit priority z úhlu dopadu hrozby a pravděpodobnosti výskytu a zaměřit se na největší rizikové oblasti.

Obsahový postup analýzy rizik: ⁴

- *Stanovení hranice analýzy rizik.* Pomyslná hranice analýzy rizik odděluje aktiva, která budou zahrnuta v analýze, od těch ostatních. V tomto bodě se vychází ze záměru managementu podniku. Uvnitř hranice analýzy rizik jsou zařazena aktiva subjektu, která jsou důležitá z pohledu aktuálního záměru.
- *Identifikace aktiv.* Základem tohoto kroku je vytvoření soupisu všech aktiv uvnitř hranice analýzy rizik. Na soupisu je uveden název a umístění aktiva.
- *Stanovení hodnoty a seskupování aktiv.* Posuzování hodnoty aktiva je založeno na velikosti škody způsobené zničením nebo ztrátou aktiva. Většinou se vychází z nákladových charakteristik aktiva, jako je například pořizovací cena nebo reprodukční pořizovací cena, nebo z výnosových charakteristik (postavení na trhu, ochranná známka, know-how...). Je nezbytné odlišit, zda se jedná o jedinečné nebo o snadno nahraditelné aktivum. Hodnota aktiva je závislá i na závislosti subjektu na jeho existenci a jeho správném fungování.

Pro snížení velkého počtu aktiv se používá jejich seskupení podle různých hledisek. Vstupuje-li pak tato skupina do analýzy jako jedno aktivum, je třeba zabezpečit, aby navržená protipatření byla použita na všechna seskupená aktiva.
- *Identifikace hrozeb* spočívá v určení hrozeb, které by mohly mít vliv alespoň na jedno z aktiv subjektu. Je možné vycházet ze seznamů hrozeb, které jsou uvedeny v literatuře, nebo z vlastních zkušeností, průzkumů a dříve provedených analýz.
- *Analýza hrozeb a zranitelností.* Každá hrozba se hodnotí vůči každému aktivu (skupině aktiv). U těch aktiv, které mohou být ohroženy, se určí úroveň hrozby a zranitelnosti aktiva. Úroveň hrozby vychází z faktorů jako

⁴ Zdroj: Část kapitoly zpracována dle literatury RAIS, K., DOSKOČIL, R. (2007)

nebezpečnost, motivace a přístup a úroveň zranitelnosti z citlivosti a kritičnosti.

- *Pravděpodobnost jevu.* U některých jevů nevíme, zda skutečně nastanou, proto je jejich popis doplňován údajem o pravděpodobnosti vzniku. Nejprve je však třeba určit, zda se nejedná o jev náhodný, jestli patří do určitého intervalu pravděpodobnosti a jaké jsou jeho pravděpodobnostní charakteristiky (rozptyl, směrodatná odchylka..). Pro analýzu rizik je vhodné použít matematickou statistiku, která zahrnuje nejen základní metody pro práci se statistickými veličinami, ale i metody matematické statistické indukce (statistické rozdělení, náhodný výběr, testování statistických hypotéz, teorie odhadu a regresní a korelační analýza)
- *Měření rizik.* V případě jednotlivce se riziko měří podle pravděpodobnosti nepříznivé odchylky od výsledku, ve který se doufá.

1.1.5 Měření rizik ⁵

Velikost rizika vychází z hodnoty aktiva, úrovně hrozby a zranitelnosti aktiva. Během analýzy rizik se pracuje s veličinami, které často není možné přesně změřit a určení velikosti rizika pak záleží jen na kvalifikovaném odhadu specialisty, který tuto hodnotu vyčíslí jen na základě svých předešlých zkušeností.

U jednotlivce měříme riziko podle pravděpodobnosti nepříznivé odchylky od výsledku, ve který doufáme. Čím větší je pravděpodobnost, že nepříznivá situace nastane, tím větší je pravděpodobnost odchylky od výsledku, ve který doufáme, a tím větší je také riziko.

V případě velkého počtu subjektů vystavených riziku můžeme odhadovat pravděpodobnosti výskytu daného počtu ztrát a na základě těchto odhadů lze stanovit prognózu. U hromadného ohrožení není stupněm rizika pravděpodobnost jednotlivého výskytu ztráty, ale pravděpodobnost nějakého výsledku, který bude odlišný od předvídaného nebo očekávaného výsledku.

⁵ Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury SMEJKAL, V., RAIS, K. (2003)

Existují dva základní přístupy k měření rizik a to kvantitativní a kvalitativní metody. V praxi se používá buď jedna z těchto metod, nebo jejich kombinace.

- *Kvalitativní metody* jsou charakteristické rizikem vyjádřeným v určitém rozsahu, tzn. obodováním $\langle 0 \text{ až } 10 \rangle$, určením pravděpodobností $\langle 0 ; 1 \rangle$ nebo slovně $\langle \text{malé, střední, velké} \rangle$. Úroveň je většinou určena kvalifikovaným odhadem. Tyto metody jsou jednodušší a rychlejší než kvantitativní, ale subjektivnější.
- *Kvantitativní metody* jsou založeny na matematickém výpočtu rizika z frekvence výskytu hrozby a jejího dopadu na subjekt. Dopad rizika bývá vyjádřen ve finančních termínech (např. tisíc Kč). Kvantitativní metody jsou více exaktní než kvalitativní. K jejich provedení je sice potřeba více času a úsilí, ale poskytují finanční vyjádření rizik, které je pro jejich zvládnutí výhodnější. Nevýhoda těchto metod spočívá v jejich náročnosti na provedení a zpracování výsledků a ve vysoce formalizovaném postupu, který může, z důvodu zahlcení velkým množstvím formálně strukturovaných dat, vést k vynechání některých specifik subjektu vedoucích k jeho vysoké zranitelnosti.

1.1.6 Minimalizace rizika ⁶

Existence rizika k našemu životu patří, některá se však dají přesunout nebo dokonce zadržet. Někdy je ale lepší vyhnout se určitým rizikům či se snažit je zredukovat. Výběr nástroje k řízení rizik je závislý na charakteristice samotného rizika. Každý nástroj by měl být použit tehdy, kdy je nejvýhodnějším a nejméně nákladným způsobem snížení nebo úplné eliminace rizika.

Uvedená tabulka *Tab. 1-2 Doporučené metody pro obecné řešení problému rizika* rozděluje rizika do čtyř skupin podle kombinace pravděpodobnosti a tvrdosti rizika. Tvrdostí rizika rozumíme dopad ztráty v případě výskytu nepříznivé situace. V praxi rozdělení rizik sice není tak jednoznačné, ale toto rozdělení je možné použít především ve fázi analýzy konkrétního rizika.

⁶ Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury SMEJKAL, V., RAIS, K. (2003)

Tab. 1-2 Doporučené metody pro obecné řešení problému rizika

	Vysoká pravděpodobnost	Nízká pravděpodobnost
Vysoká tvrdost	Vyhnutí se riziku, redukce	Pojištění
Nízká tvrdost	Retence a redukce	Redukce

Zdroj: SMEJKAL,V., RAIS, K. (2003)

Nejběžnější metody snižování rizika:

- *Ofenzivní management* – Jeden z nejlepších způsobů preventivní obrany před podnikatelským rizikem. Tato metoda je charakteristická správnou volbou strategie firmy a její správnou implementací, rozvojem silných stránek firmy a snahou o mimořádnou pružnost firmy.
- *Retence rizik* – Nejběžnější metoda řešení rizik. Retence může být vědomá (riziko je rozpoznáno, ale nepoužije se žádný nástroj proti riziku) nebo nevědomá (riziko není rozpoznáno, ale je nevědomě zadrženo). Další členění retence rizik může být na dobrovolnou (rozpoznání rizika a vědomé převzetí ztráty) a nedobrovolnou (riziko nemůže být transferováno, redukováno ani se mu nelze vyhnout).
- *Redukce rizika* - Metody snižování rizik můžeme rozdělit do dvou skupin na metody odstraňující příčiny vzniku rizika a metody snižující nepříznivé důsledky rizika.
- *Transfer rizika* – Jedná se o defenzivní přístup k riziku. Přesun rizika na jiný subjekt spočívá v uzavření dlouhodobých obchodních smluv, v termínovaných obchodech, v leasingu, ve faktoringu či forfaitingu apod. Charakteristické je však vnučení podmínek přesunu rizika ze strany ekonomicky silnějšího obchodního partnera.
- *Diverzifikace* – Touto metodou jsou snižovány nepříznivé důsledky rizika. Základem je rozložení rizika na více položek (např. investovat nejen do nemovitostí, ale i do cenných papírů a uměleckých předmětů apod.)
- *Sdílení rizika* – Jedná se o rozdělení rizika na několik účastníků podnikatelské činnosti.

- *Pojištění* – V principu se jedná o výměnu rizika velké ztráty (škody) za jistotu malé ztráty (pojistného). Negativní důsledky rizika možné nepříznivé situace se přenesou na pojišťovnu, která kryje škody. Pojištění je alternativou k vytváření vlastních rezerv pro budoucí negativní události.
- *Vyhýbání se rizikům* – Tato metoda by se měla používat v případě, že se jedná o nepropracovaný podnikatelský záměr, u kterého je riziko neúspěchu neúměrně velké. Dlouhodobé využívání tohoto přístupu nemůže zabezpečit firmě růst. Obecně se jedná o spíše negativní metodu snižování rizika.
- *Získávání dodatečných informací* – Jedna z nejdůležitějších metod snižování rizika v obchodním styku. Nedostatek informací často vede k nepříznivému výběru a k morálnímu hazardu.
- *Vytváření rezerv* – Rezervy jsou aktiva, která jsou vytvářena pro mimořádné okolnosti. Nejčastěji se vytváří materiálové a finanční rezervy. Legislativa ČR předepisuje podnikům vytvářet i účetní rezervy určené k financování budoucích nákladů.
- *Metody operační analýzy* jsou založeny na tzv. deterministických modelech. Při jejich aplikaci lze snížit riziko již před výpočtem modelu (sběrem a vyhodnocením podstatných dat) nebo až po jeho výpočtu (správnou interpretací výstupních parametrů modelu). V praxi jsou používány modely, které jsou postaveny na základě lineárního programování.
- *Metody síťové analýzy* se využívá při řízení investiční výstavby, výroby, generálních oprav nebo výzkumných a vývojových projektů. Aby se však tyto metody daly použít, je třeba projekt rozložit na dílčí činnosti, které budou časově ohodnoceny. Jejich výhoda spočívá v jednoduchosti použití a snadná dostupnost programových prostředků, protože jsou v praxi často používány. Problém však spočívá v tom, že není možná současná časová optimalizace projektu a optimalizace zdrojů.

1.2 Charakteristika pojištění

Pojištění nemůže ovlivnit výskyt nahodilých událostí, ale jeho pomocí můžeme eliminovat finanční dopady těchto negativních jevů.

Z pohledu finanční kategorie představuje pojištění tvorbu, rozdělování a užití pojistného fondů k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů, které jsou v jednotlivých případech výskytu náhodné vcelku odhadnutelné. [DUCHÁČKOVÁ, E. (2005)]

Během rozvoje společnosti a hospodářství prodělalo i pojištění významné změny. Kořeny moderního pojištění jsou datovány již ke konci 17.století. Ovšem pojištění jako takové bylo známo už v období otrokářské společnosti, kdy bylo lepší některým událostem čelit společně. To co si představíme dnes pod pojmem pojištění má dva předchůdce, vzájemnostní a komerční pojištění. Ve vzájemnostním pojištění šlo o vzájemné přebírání rizika v rámci korporací nebo dočasných společenství jako jsou profesionální (obchodní a řemeslné) organizace, dočasné společenství lidí spojených jednou profesí nebo náboženské spolky. Komerční pojištění spočívalo ve smluvním přebírání rizika na komerčních principech. Dřívějším typickým představitelem je tzv.námořní půjčka, kombinace úvěru s pojištěním. [ČAPKOVÁ, D. (2000)]

Dnes pojištění a pojišťovnictví zasahuje, ať už přímo či nepřímo, do všech činností, takže se týká všech občanů, podnikatelských subjektů a samozřejmě i státu. V tržní ekonomice je pojištění představováno peněžními vztahy, které tvoří a rozdělují pojistné rezervy. Co se týče právního hlediska, je pojištění závazkovým právním vztahem, ve kterém jsou si účastníci, pojistník (pojištěný) a pojistitel, rovni. V tomto vztahu na sebe pojišťovna přebírá závazek, že uhradí škodu, která vznikla ve smyslu pojistných podmínek.

Co se týče podnikatelského subjektu, je možné pojištění charakterizovat jako ekonomickou kategorii a právní institut, který tvoří součást finančních a právních vztahů, prostřednictvím kterých se vytváří technické (pojistné) rezervy.

Pojistné rezervy jsou všechny peněžní prostředky určené na úhradu škody v případě realizace rizika.

Pojištění samo o sobě nezabrání žádnému riziku, ale může přispět k zabezpečení určité náhrady, jím způsobené ztráty. [MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)]

1.2.1 Pojistný vztah ⁷

Pojistný vztah je právní vztah, který vzniká na základě pojistné smlouvy mezi pojistitelem a pojistníkem z důvodu realizace pojištění. Pojistný vztah by měl být založen na korektnosti a vzájemné důvěře. Obsahem pojistného vztahu je pojistná ochrana klienta.

V pojištění osob mohou vystupovat:

- *Pojistník*. Fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela smlouvu s pojistitelem. Jeho povinností je platit *pojistné*⁸ a jeho práva jsou stanovena v *pojistné smlouvě*⁹.
- *Pojistitel*. Právnická osoba, k jehož předmětu podnikání patří pojišťovací činnost povolená Českou národní bankou.
- *Pojištěný*. Fyzická nebo právnická osoba, na jehož rizika se pojištění sjednává, vzniká na základě pojistné smlouvy a získává nárok na pojistné plnění.
- *Poškozený*. Ten, kdo utrpěl škodu, za kterou jiný podle platných právních předpisů odpovídá
- *Oprávněná osoba*. Fyzická nebo právnická osoba, které v případě pojistné události vzniklo právo na pojistné plnění.
- *Obmyšlený*. Osoba, v jejíž prospěch by bylo vyplaceno pojistné plnění v případě úmrtí pojištěného (v pojištěných, kde je kryto riziko úmrtí).

1.2.2 Klasifikace pojištění ¹⁰

Komerční pojišťovny nabízí a realizují velké množství pojištění, které se musí třídit, rozdělovat a klasifikovat na základě různých kritérií. Tyto klasifikace a rozdělení přispívají k lepší orientaci v pojistných produktech, odvětvích a jednotlivých pojištěních. Klasifikace pojištění, stejně jako klasifikace rizik, není jednotná, já zde však uvedu jen ty nejpoužívanější klasifikace.

⁷ Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2006)

⁸ Viz. příloha 2.

⁹ Viz. příloha 2.

¹⁰ Zdroj: Kapitola zpracována dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2006)

➤ **Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění**

- *Zákonné pojištění* vzniká na základě právního zákona, pojistná smlouva se neuzavírá. Všechny náležitosti pojistného vztahu včetně pojišťovny vykonávající pojištění, výše pojistného a pojistných podmínek jsou uvedeny v předpise. Tato forma pojištění je využita v případech, kdy zájem na existenci pojištění vyžaduje, aby působilo bez ohledu na vůli subjektů, s jejichž činností je spojeno zvýšené riziko vzniku škody, a není jisté, že by vždy byla zaručena náhrada škody z jejich peněžních prostředků. Neplacením takového pojistného se porušuje zákon se všemi důsledky, které z toho vznikají a jsou uvedeny v právním předpise. V dnešní době se tato forma pojištění již příliš nevyužívá, jelikož jde o příkazovou formu, která omezuje rozhodování pojištěného a pojistitele. To je důvod transformace zákonného pojištění na smluvní povinné pojištění.
- *Smluvní pojištění*
 - *Povinné.* Úloha smluvního povinného pojištění je podobná jako u zákonného pojištění. Ovšem tato forma pojištění je pružnější, umožňuje výběr pojistitelů, rizik a využití stimulů jako jsou *bonus*¹¹ a *malus*¹². Smluvní povinné pojištění se uzavírá na odpovědnost za škodu, která může vzniknout výkonem činnosti. Smlouva se uzavírá například na výkon lovecké nebo myslivecké činnosti, provoz vozidel a civilní letecké dopravy, dále na činnost lékařů, zvěrolékařů, auditorů, daňových poradců, pojišťovacích zprostředkovatelů apod. Příslušný státní orgán nepovolí výkon této činnosti bez uzavření pojistné smlouvy na pojistné riziko.
 - *Dobrovolné.* Jedná se o nejstarší a nejobvyklejší způsob vzniku pojistného právního vztahu mezi pojistitelem s pojistníkem na základě pojistné smlouvy. Pojistný vztah vzniká dobrovolně, z projevu vůle určitého subjektu zabezpečit se pojištěním. Pojistník má možnost vybrat si pojistitele, který je oprávněn provozovat požadované pojištění a jehož pojistné podmínky mu nejlépe vyhovují.

¹¹ Viz. příloha 2.

¹² Viz. příloha 2.

➤ **Klasifikace pojištění podle způsobu tvorby rezerv**

- *Rizikové (neživotní) pojištění.* V tomto druhu pojištění pojistitel neví jednoznačně, zda pojistná událost vznikne nebo ne, jestli bude skutečně poskytovat *pojistné plnění*¹³ nebo ne. Do neživotního pojištění se řadí pojištění majetku, odpovědnosti za škodu, úrazu, léčebných výloh apod. pojistná rezerva je stanovena na základě rozsahu pojištěného rizika, pravděpodobnosti vzniku pojistných událostí a rozsahu způsobených škod.
- *Rezervotvorné (neživotní) pojištění.* Na pojistné události, u kterých je jistota, že v budoucnosti vzniknou, se vytváří pojistná rezerva. Jedná se především o životní a důchodové pojištění osob, kde se vyplatí pojistné plnění při dožití se konce *pojistného období*¹⁴ nebo při úmrtí po dobu platnosti pojištění

➤ **Klasifikace pojištění podle předmětu pojištění**

- *Pojištění majetku* je základní, tradiční pojistný produkt. Jednotlivá majetková pojištění lze sjednat nejen pro vlastní majetek, ale i pro majetek cizí, po právu užívaný. [PÁLENÍK, V. (2007)]
Pojištění majetku se sjednává pro případ realizace rizik poškození, zničení, ztráty, odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou.
- *Pojištění osob* slouží ke krytí předpokládaných rizik. Finanční prostředky získané z dané pojistky pak mohou být využity ve prospěch pojištěné osoby, které vznikla škoda, nebo příslušníků jeho rodiny. Rozlišuje se pojištění fyzické osoby pro případ tělesného poškození, smrti, dožití určitého věku nebo pro případ jiné pojistné události související se životem osob.
- *Pojištění odpovědnosti za škodu* se vztahuje na škody způsobené pojištěným na majetku, zdraví nebo jiných osob. Každá osoba vykonávající činnost, která může ohrozit druhou osobu nebo její majetek, ručí bezpodmínečně za škody vzniklé touto činností. Sjednává se pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou na životě, zdraví a věci, nebo pojištění odpovědnosti za jinou majetkovou škodu.

¹³ Viz. příloha 2.

¹⁴ Viz. příloha 2.

➤ **Klasifikace pojištění podle právních předpisů**

Základní klasifikace pojištění v ČR je dána zákonem č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, který dělí pojištění na:

- *Životní pojištění* kryje životní rizika, tzn. riziko úmrtí a riziko dožití.
- *Neživotní pojištění* zahrnuje krytí celé řady neživotních rizik.

Zákonem č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě se pojištění dělí na:¹⁵

- *Pojištění škodové.* V případě vzniku pojistné události je pojistitel povinen poskytnout náhradu škody v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou, nestanoví-li zákon o pojistné smlouvě jinak. Škodové pojištění je tedy soukromé pojištění za účelem náhrady škody vzniklé v důsledku pojistné události.
- *Pojištění obnosové.* V případě pojistné události je pojistitel povinen poskytnout jednorázové nebo opakované pojistné plnění v rozsahu stanoveném pojistnou smlouvou. Obnosové pojištění je tedy forma soukromého pojištění, které je sjednáno za účelem získání obnosu, v důsledku pojistné události. Výše dohodnuté finanční částky nezávisí na vzniku či rozsahu škody.

¹⁵ Zdroj: Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě.

2 Charakteristika obce Vrbátky

Obec Vrbátky najdeme v Olomouckém kraji v oblasti úrodné Hané, severovýchodně od města Prostějov, na pravém břehu řeky Blaty. Celá obec, včetně přidružených částí, se rozkládá na 1 326 ha půdy v nadmořské výšce 210 m n.m. Vede tudy hlavní železniční trať trasy Olomouc-Prostějov. Pod obec Vrbátky spadají vesnice Vrbátky, Dubany a Štětovice a dohromady zde žije 1 622 obyvatel (údaj z roku 2008).

Dnes je toto místo, díky krátké vzdálenosti od dvou okresních měst, atraktivní zejména pro mladé rodiny s dětmi, které se stahují z měst na vesnice. Obec proto mění územní plán a počítá s výstavbou rodinných domů.

Obr. 2-1 Poloha obce Vrbátky

Zdroj: www.cukrovarvrbatky.cz

Vrbátky jsou známy především zdejším cukrovarem, který byl vybudován jako první rolnický akciový cukrovar na Moravě již v roce 1780. V roce 1948 byl znárodněn a stal se součástí společnosti sdružující všechny cukrovary na jižní a střední Moravě. V tomto společenství fungoval až do května roku 1992, kdy se stal opět samostatnou akciovou společností. O deset let později, v roce 2002, byl Cukrovar Vrbátky a.s. rozšířen o dceřinou společnost Pikant Ostrava, s.r.o. zabývající se výrobou hořčice a octa. [www.cukrovarvrbatky.cz]

Obr. 2-2 Cukrovar Vrbátky

Zdroj: www.cukrovarvrbatky.cz

V následující tabulce jsem uvedla základní statistické údaje obce Vrbátky, jako je její katastrální výměr, nadmořská výška, počet obyvatel, instituce v obci atd.

Tab. 2-1 Obecné údaje o obci Vrbátky

Oficiální název	Obec Vrbátky
Počet částí	3
Katastrální výměra	1 326 ha
Nadmořská výška	210 m n.m.
Počet obyvatel	1 622
Pošta	ano
Zdravotnické zařízení	ano
Policie	ne
Škola	ano ZŠ + MŠ
Vodovod	ano
Plynofikace	ano
Kanalizace	ano

Zdroj: zpracováno dle interních údajů obce Vrbátky

První písemné zprávy uvádějí osadu Vrbátky již v roce 1350, kdy jeden díl osady patřil Luděři z Vrahovic. Ve 14. a 15. století patřily Vrbátky několika majitelům z řad drobné šlechty. Víme také, že v roce 1583 patřila část osady klariskám z Olomouce. později náležela osada Vrbátky ke třem vrchnostem – Metropolitní kapitule olomoucké, která zde měla 24 domů, panství kralickému, které vlastnilo 4 domy, a C.K.státní panství (dříve hradišťské), kterému náleželo 9 domů. Každé z těchto panství zde mělo svůj dvůr a hospodu. [www.vrbatky.cz]

Nejsou známy žádné pověsti o vzniku osady. Jméno Vrbátky je prý odvozováno od množství vrb, které rostly v močálovité nížině podél Blaty. V roce 1870 byl vystavěn první rolnický cukrovar na Moravě – „slavnostně zasvěcen před rolnictvem a národem“. Na založení cukrovaru ve Vrbátkách měla vliv i skutečnost, že železnice z Brna do Šternberka (Moravsko-slezská severní dráha) vedla právě přes Vrbátky. Na konci 19.století zde byla vybudována rolnická družstevní mlékárna, která byla později sloučena s okresní družstevní mlékárnou. Na přelomu 19. a 20. století byly vybudovány obecní a okresní silnice, které spojily obec severním směrem s městem Olomouc a jižním směrem s městem Prostějov. Již v roce 1871 byl založen čtenářský spolek, který se velkou částí podílel na šíření vzdělanosti, pokrokových myšlenek a vlasteneckého cítění v obci. Tento spolek také založil obecní knihovnu. V roce 1925 měla tato knihovna 791 svazků a dnes, ve všech třech pobočkách (Dubany, Vrbátky a Štětovice) se počet knih blíží k 8 500 a navštěvuje ji téměř 250 čtenářů.

K nejvýznamnějším rodákům obce Vrbátky patří prof. MUDR. Jan Jánošík, profesor Karlovy univerzity a zakladatel české anatomické školy, který se narodil 26. června 1856. Vypracoval celkem 37 publikací ve třech jazycích, češtině, němčině a francouzštině, byl mimořádným členem České akademie věd a umění a vyučoval mimo jiné na Akademii výtvarných umění plastickou anatomií. Na konci 19.století byl děkanem české lékařské fakulty a později rektorem Karlovy univerzity. Zemřel 8. května 1927 v Praze.

V obci je registrováno 31 právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání. Nejvýznamnější společností je Cukrovar Vrbátky, a.s., který byl založen, jak už jsem se

výše zmínila, roku 1870 jako první rolnický cukrovar. Podnik se opírá o téměř stočtyřicetiletou tradici výroby, která je podpořena četnými úpravami technologie, se zájmem plnit zákaznické požadavky na vysokou kvalitu cukru.

V roce 1992 vzniklo Zemědělské družstvo Vrbátky, které obhospodařuje asi 1000 ha orné půdy. Bonita této půdy je nepopíratelná s ohledem na to, že se nacházíme v oblasti úrodné Hané. Kromě tradičních plodin, jako je ječmen, pšenice, kukuřice, brambory a cibule, je třeba zmínit i cukrovou řepu, kterou je jako největší odběratel zásobován právě místní cukrovar. Zemědělské družstvo Vrbátky se zabývá také, i když v menším měřítku, produkcí mléka a hovězího masa.

Firma DD Sport, která figuruje nejen na českém trhu, ale i na tom zahraničním, existuje od roku 1995. Zabývá se především výrobou sportovních dresů, pro kterou využívá nejmodernějšího hardwaru a softwaru a samozřejmě ověřené kvalitní tkaniny.

16 lidí zaměstnává podnikatel František Konečný, který vlastní Autobusovou dopravu Konečný. Pomocí početného vozového parku zajišťuje vnitrostátní a mezinárodní autobusovou dopravu a je najímám i Českými drahami v případě výluk na železničních tratích. [www.autobusykonecny.cz]

Co se týče spolků v obci, nabídka je pestrá. Nalezneme zde Volejbalový klub, ZO chovatelů poštovních holubů, Svaz včelařů s celkem 218 včelstvy, Myslivecké sdružení „Blata“, nebo si můžeme zahrát fotbal s klubem Malé kopané Vrbátky. Dlouholetou tradici tu má i Sdružení dobrovolných hasičů.¹⁶

V následující tabulce *Tab.2-2 Majetek obce* Vrbátky je uveden majetek obce k datu 20. 2. 2009. Podkladem pro vypracování této tabulky mi byl Podrobný přehled majetku podle syntetického a analytického účetnictví, který jsem získala od pracovníků obce.

¹⁶ Zdroj: Část kapitoly zpracována dle www.vrbatky.cz/index.php?nid=1105&lid=CZ&oid=96467

Tab. 2-2 Majetek obce Vrbátky k 20. 2. 2009

AKTIVA	Pořizovací cena [Kč]
Stavby	124 410 960,89
Pozemky	7 355 112,86
Samostatné movité věci	1 267 515,20
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	60 162,00
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	322 630,00
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	2 758 982,20
Dlouhodobý drobný hmotný majetek	3 060 459,05
Pěstitelské celky trvalých porostů	164 744,00
Umělecká díla a předměty	800,00
CELKEM	139 401 366,20

Zdroj: zpracováno dle podrobného přehledu majetku obce Vrbátky

Do staveb ve vlastnictví obce patří budovy základních a mateřských škol, budova jídelny a dílny, budova starého obecního úřadu, ve které je dnes vybudováno zdravotní středisko, budova nového obecního úřadu, budova sokolovny, budovy hasičských zbrojnic, obecní obytný dům, budova čističky odpadních vod a nově vybudované sportovní hřiště. V analytickém účetnictví najdeme ve Stavbách i mosty, zdi, veřejné osvětlení, chodníky, silnice, inženýrské sítě, kanalizace, studny a autobusové čekárny. Samostatné movité věci jsou souborem energetických hnacích strojů, technického zařízení, dopravních prostředků a digitální kopírky.

3 Analýza rizik obce Vrbátky

Prvním krokem v procesu snižování rizik je, jak už jsem se zmínila, jejich analýza. Proto praktickou část své práce začnu právě analýzou rizik obce. Jak je uvedeno v teoretické části mé práce, je nutné nejprve identifikovat aktiva a určit možná rizika, která by je mohla ohrozit. Poté je nutné je změřit a samozřejmě vyhodnotit. Na závěr této kapitoly uvedu současné pojištění, které bylo prostřednictvím starosty obce Vrbátky Ing. Ivo Zatloukalem sjednané u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

3.1 Identifikace aktiv a rizik obce Vrbátky

Základním krokem identifikace aktiv je vytvoření jejich soupisu a určení jejich hodnot. Tento soupis jsem sestavila na základě interních údajů obce Vrbátky, které mi poskytli pracovníci obecního úřadu, a uvedla jsem jej v *Tab. 4-1 Identifikace aktiv*.

Tab. 3-1 Identifikace aktiv

Aktiva	Hodnota aktiva [Kč]
Obytný dům, č.p.134	1 120 000
Hasičská zbrojnice	149 000
Nová budova OÚ	10 000 000
Stará budova OÚ	6 029 000
Sokolovna	8 683 000
Budova ZŠ, Vrbátky	4 779 000
Budova ZŠ, Štětovice	2 544 000
Budova ZŠ, Dubany	2 153 000
Budova MŠ, Vrbátky	14 059 000
Budova jídelny a dílny	6 700 000
Budova ČOV ¹⁷	9 500 000
Sportovní areál	2 000 000
Movité věci v budově ČOV	50 000
Vybavení a zařízení budovy OÚ	500 000
Žací stroj	200 000

Zdroj: zpracováno dle interních údajů obce Vrbátky

¹⁷ ČOV = čistička odpadních vod

Prozatím, bez ohledu na pravděpodobnost jejich výskytu, určím rizika, která by mohla jakkoliv ohrozit majetek obce. Určím jejich ovlivnitelnost, tedy jestli se příčiny těchto rizik vyskytují samostatně nebo jako součást okolí. Jak už je zmíněno v teoretické části mé práce, interní riziko je subjekt schopen sám nějak řídit a ovlivňovat, zatímco riziko externí, působící nejen na subjekt samotný, ale i na jeho okolí, není možné nijak ovlivnit. Toto rozčlenění rizik je uvedeno v *Tab. 4-2 Rizika ohrožující majetek obce*.

Tab. 3-2 Rizika ohrožující majetek obce

Riziko	Příčina rizika	Ovlivnitelnost
Poškození movitých věcí	Loupež, krádež	interní
	Živelní událost	externí
Poškození dopravních prostředků	Havárie, vandalismus, krádež	interní
	Živelní událost	externí
Poškození nemovitých věcí	Vandalismus, krádež, loupež	externí
	Živelní událost, havárie vodovodní potrubí	externí

Zdroj: vlastní zpracování

Považuji za vhodné zmínit charakteristiku jednotlivých příčin rizika:¹⁸

- *Loupež, krádež* – jedná se o krádež či loupežné přepadení v budovách ve vlastněných obcích nebo o krádež majetku umístěného na veřejném prostranství obce,
 - Opatření - využití bezpečnostních dveří a zámků, kamerového systému a jiných bezpečnostních zařízení
- *Živelní události* – mám na mysli škody způsobené požárem, úderem blesku, povodněmi, vichřicí, vodou z vodovodního zařízení, sesuvem půdy apod.,
 - Opatření - protipožární zabezpečení
- *Vandalismus* – jedná se především o úmyslné rozbití výloh, poškození venkovních nátěrů, budov, autobusových zastávek, komunikací apod.,
 - V tomto případě je velmi složité provádět jakákoliv opatření, jedním z mála řešení by mohl být kamerový systém.
- *Havárie* – jde o riziko dopravní nehody.
 - Opatření – vyvarování se zbytečnému nebezpečí na cestách.

¹⁸ Zdroj: Zpracováno dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2006)

3.2 Měření identifikovaných rizik ohrožujících majetek obce Vrbátky

Pro měření rizik použijí oba základní přístupy, tedy kvalitativní i kvantitativní metodu. Kvalitativní metoda pracuje s veličinami, které není možné přesně změřit a určení jejich velikosti je pak subjektivní a metoda není příliš přesná.

3.2.1 Kvalitativní metoda

Základním krokem kvalitativní metody měření rizik je určení potenciálních hrozeb, které mohou negativně ovlivňovat hodnotu aktiv obce. Soupis možných rizik jsem sestavila na základě literatury a vlastních zkušeností.

V tabulce *Tab. 3-3 Členění rizika podle četnosti a závažnosti* jsou uvedena jednotlivá rizika, závažnost a četnost jejich výskytu.

Tab. 3-3 Členění rizika podle četnosti a závažnosti

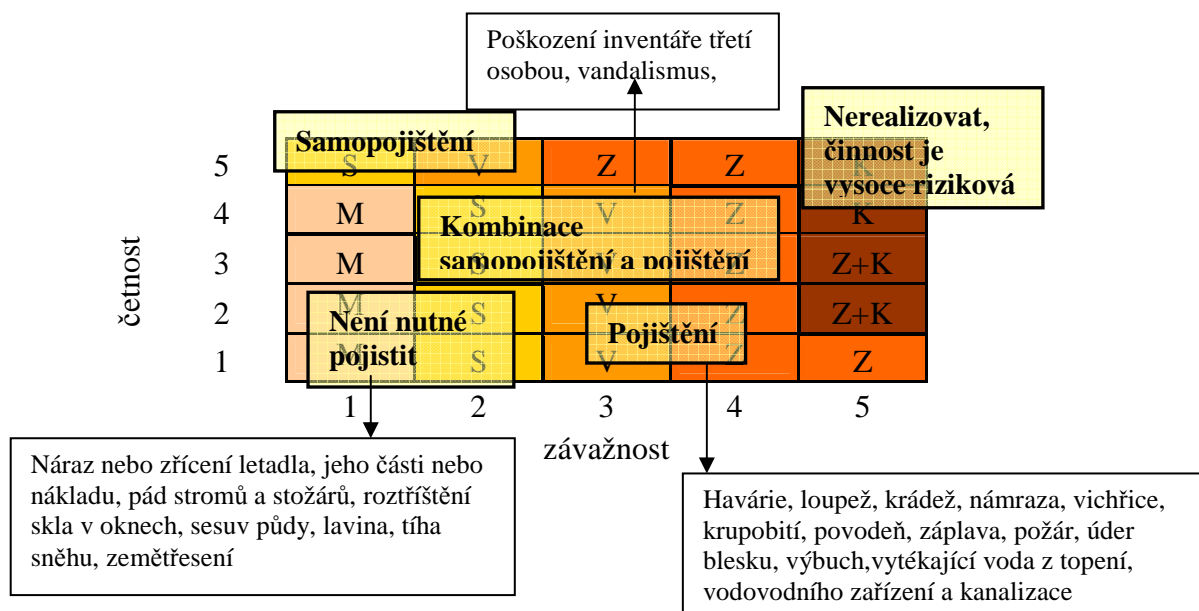
Riziko	Závažnost výskytu	Četnost výskytu	Stupeň rizika
Havárie	3	2	střední
Loupež, krádež	4	2	velké
Námraza	3	2	střední
Náraz nebo zřícení letadla, jeho části nebo nákladu	2	1	malé
Pád stromů a stožárů	2	2	malé
Poškození inventáře třetí osobou	2	3	zanedbatelné
Povodeň, záplava	5	1	velké
Požár	5	1	velké
Roztříštění skla v oknech	2	2	malé
Sesuv půdy, lavina	1	1	zanedbatelné
Tíha sněhu	2	2	malé
Úder blesku	3	1	střední
Vandalismus	3	3	střední
Vichřice, krupobití	4	2	velké
Výbuch	5	1	velké
Vytékající voda z topení	3	2	malé
Vytékající voda z vodovodního zařízení nebo kanalizace	3	2	střední
Zemětřesení	2	1	malé

Zdroj: vlastní zpracování

Aktiva obce Vrbátky mohou být ohrožena požárem, výbuchem, úderem blesku, vichřicí, povodní, záplavou, krupobitím, zemětřesením, pádem stromů či stožárů, sesuvem půdy, sněhem, námrazou, nárazem či zřícením letadla, nárazem dopravních prostředků, vodou vytékající z vodovodních zařízení, kanalizace nebo topení, roztříštěním skla v oknech, odcizením nebo vandalstvím apod. V posledním sloupci tabulky je stupeň rizika negativně působící na hodnotu aktiv. Závažnost a četnost výskytu jsem určila na základě vlastních zkušeností a po poradě s vedením obce. Klasifikační stupnice je 1 až 5, přičemž 1 značí nejmenší závažnost a nejnižší četnost výskytu a 5 popisuje nejvíce závažné a často se vyskytující situace. Stupeň rizika je pak stanoven na základě *Tab. 1-1 Členění rizik dle jejich velikosti*, která je uvedena v kapitole 1.1.1 *Klasifikace rizika*.

Na základě *Tab. 3-3 Členění rizika podle četnosti a závažnosti* jsem vypracovala obrázek *Obr. 3-1 Velikost identifikovaných rizik*, který zobrazuje velikost identifikovaných rizik. Obrázek vypovídá o tom, že žádné riziko, které může obec ohrozit, nespadá do kategorie chráněné pouze *samopojištěním*¹⁹, a žádné riziko není natolik katastrofické, že by činnost neměla být realizována.

Obr. 3-1 Velikost identifikovaných rizik

Zdroj: vlastní zpracování dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)

¹⁹ Viz. příloha 2.

Mezi zanedbatelná rizika, která není nutné nějak zvlášť pojišťovat jsem zařadila náraz nebo zřícení letadla, jeho části nebo nákladu, pád stromů a stožárů, roztříštění skla v oknech, sesuv půdy, lavina, tíha sněhu, zemětřesení. Pojistit se bych však obci doporučila pro případ havárie, loupeže či krádež, námrazy, vichřice, krupobití, povodně, záplavy, požáru, úderu blesku, výbuchu, vytékající vody z topení, vodovodního zařízení a kanalizace. Dále také, ve spojení s vytvořením rezerv, bych doporučila pojištění pro případ poškození inventáře třetí osobou a vandalismu.

3.2.2 Kvantitativní metoda

Přesnější zhodnocení rizik nabízí druhá metoda, kvantitativní metoda měření rizik, která posuzuje možná rizika z hlediska předpokládané ztráty. Tato metoda vyžaduje sice větší úsilí a mnohem více času než metoda kvalitativní, avšak vyjadřuje finanční ohodnocení rizik, které je výhodnější při zvládání těchto rizik.

Pravděpodobnost výskytu rizika je určena ve spolupráci s vedením obce Vrbátky a pohybuje se v intervalu (0, 1), přičemž, čím více se hodnota pravděpodobnosti přibližuje hranici 1, tím je výskyt rizika pravděpodobnější. K určení výše pravděpodobnosti byla využita i tabulka z lit. [FOTR, J. (1992)], ve které je zaznamenáno subjektivní vyjádření pravděpodobnosti.

Tab. 3-4 Subjektivní pravděpodobnost výskytu rizika

Vyjádření subjektivní pravděpodobnosti	
Číselné vyjádření	Slovní vyjádření
0	zcela vyloučeno
0,1	krajně nepravděpodobné
0,2 - 0,3	dosti nepravděpodobné
0,4	nepravděpodobné
0,6	pravděpodobné
0,7 - 0,8	dosti pravděpodobné
0,9	nanejvýš pravděpodobné
1	zcela jisté

Zdroj: FOTR, J. (1992)

Je velmi složité určit možnou ztrátu v případě výskytu rizika, jednotlivé výše ztráty jsou však stanoveny na základě konzultace s pracovníky obce podle jejich předešlých zkušeností. Hodnota předpokládané ztráty je pak určena násobením pravděpodobnosti výskytu rizika a velikostí možné ztráty.

Tab. 3-5 Kvantitativní měření rizik

Riziko	Pravděpodobnost výskytu rizika	Možná ztráta (Kč)	Velikost předpokládané ztráty (Kč)
Havárie dopravních prostředků	0,35	150 000	52 500
Loupež, krádež	0,3	200 000	60 000
Námraza	0,2	150 000	30 000
Náraz nebo zřícení letadla, jeho části nebo nákladu	0,05	500 000	25 000
Pád stromů a stožárů	0,25	70 000	17 500
Poškození inventáře třetí osobou	0,40	100 000	40 000
Povodeň, záplava	0,15	500 000	75 000
Požár	0,25	500 000	125 000
Roztříštění skla v oknech	0,30	50 000	15 000
Sesuv půdy, lavina	0,05	50 000	2 500
Tíha sněhu	0,1	150 000	15 000
Úder blesku	0,20	200 000	40 000
Vandalismus	0,40	100 000	40 000
Vichřice, krupobití	0,25	300 000	75 000
Výbuch	0,20	500 000	100 000
Vytékající voda z topení	0,20	70 000	14 000
Vytékající voda z vodovodního zařízení nebo kanalizace	0,20	100 000	20 000
Zemětřesení	0,10	500 000	50 000

Zdroj: vlastní zpracování

Velikost předpokládané ztráty není u žádného rizika nijak extrémně vysoká. Mohu tedy říci, že by neměl být problém s pojištěním u libovolné komerční pojišťovny.

3.3 Vyhodnocení analýzy rizik obce Vrbátky

Na základě kvalitativní a kvantitativní metody měření rizik jsem dospěla k názoru, že obec není ohrožována žádnými riziky s katastrofickými důsledky, které by odradily komerční pojišťovnu od pojištění majetku obce. Identifikovaná rizika by neměla přinést extrémně velké ztráty a měly by být tak bez problémů pojistitelná.

Všechna zmíněná rizika jsou identifikovatelná, vyčíslitelná, ekonomicky přijatelná a projevují se nahodile. To jsou čtyři kritéria, která musí splňovat pojistitelná rizika. Můžu tedy říct, že uvedená rizika jsou pojistitelná.

Rizika se pohybují v rozsahu malá až velká, některá nejsou až tak závažná, aby bylo nutné je pojišťovat. Mám na mysli především náraz nebo zřícení letadla, jeho části nebo nákladu, pád stromů a stožárů, roztržení skla v oknech, sesuv půdy, lavina, tíha sněhu, zemětřesení. V současné době má však obec sjednané jejich pojištění (kromě roztržení skla v oknech) v rámci živelního pojištění „sdružený živel“.

Co se týče rizik spadajících do kategorie samopojištění a pojištění, je třeba, aby si obec vytvořila finanční rezervu, ze které by bylo možno čerpat finanční prostředky v případě odstraňování škody vzniklé vandalismem nebo poškozením inventáře třetí osobou.

Jako pojistitelná rizika je nutné zmínit rizika havárie, loupeže či krádež, námrazy, vichřice, krupobití, povodně, záplavy, požáru, úderu blesku, výbuchu, vytékající vody z topení, vodovodního zařízení a kanalizace.

Z provedené analýzy vyplývá, že by si obec měla vytvořit rezervu na poškození inventáře a na odstranění škod vzniklých vandalismem, a u vybrané komerční pojišťovny by si měla zřídit živelní pojištění, pojištění pro případ odcizení a pojištění pro případ vandalismu.

3.4 Současný stav pojištění majetku obce Vrbátky

Obec Vrbátky má v současné době uzavřenou pojistnou smlouvu pro pojištění podnikatelských rizik TREND se společností Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group k 28.5.2007 Tato smlouva je doplněna Dodatkem k pojistné smlouvě k datu 18.12.2007, ve kterém je připojištěna Budova čističky odpadních vod (ČOV) včetně technologického zařízení a movitých věcí. Pojištění je sjednáno na dobu neurčitou. Pojistná smlouva se řídí zákonem č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, v platném znění.

V současné době má obec podepsanou pojistnou smlouvu se společností Kooperativa, pojišťovna, a.s. Vienna Insurance Group, a to na živelní pojištění, pojištění pro případ odcizení a pojištění pro případ vandalismu.

Živelní pojištění sjednané v rozsahu „sdružený živel“ na pojištění budov v majetku obce. Soubor pojištěných nemovitostí v povodňové zóně II. zahrnuje obytný dům č.p.134, hasičskou zbrojnici a novou budovu OÚ Vrbátky. V povodňové zóně I. je pojištěna Sokolovna, původní budova OÚ Vrbátky, budova jídelny a dílny, budovy ZŠ a MŠ ve Vrbátkách, dále budova ZŠ Dubany a budova MŠ Štětovice.

„Sdružený živel“ – kromě základních živelních rizik (požár, úder blesku, výbuch, pád letadla) je doplněn případy poškození nebo zničení věci živelní událostí způsobenou elementárními riziky: záplavou, povodní, vichřicí, krupobitím, sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin, sesouváním nebo zřícením lavin, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, nejsou-li součástí poškozené pojištěné věci, zemětřesením dosahujícím alespoň 6.stupně mezinárodní stupnice (MCS), tíhou sněhu nebo námrazy, je-li pojištěnou věcí budova. Do této skupiny patří i vodovodní nebezpečí, týkající se poškození majetku v důsledku havárie vodovodního rozvodu (prasklé potrubí). [PÁLENÍK, V. (2007)]

V následující tabulce *Tab. 3-6 Živelní pojištění* jsou uvedeny jednotlivé předměty živelního pojištění včetně sjednané pojistné částky a spoluúčasti obce. V případě povodní nebo záplav je sjednané pojištění v limitu 8 000 000 Kč s 5 % spoluúčastí (minimální výše spoluúčasti je však 25 000 Kč).

Tab. 3-6 Živelní pojištění

Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu "sdružený živel"		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí ²⁰	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí ²¹	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	5 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Limit plnění pro případ povodně nebo záplavy: 8 000 000 Kč Spoluúčast pro případ povodně: 5%, minimálně však 25 000 Kč		

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů obce Vrbátky

Tabulka *Tab. 3-7 Pojištění pro případ odcizení* uvádí předměty pojištění pro případ odcizení, které je sjednáno jako základní pojištění v rozsahu „odcizení“, limit pojistného plnění, výše pojistné částky a spoluúčast obce na krytí ztrát.

Tab. 3-7 Pojištění pro případ odcizení

Pojištění pro případ odcizení		
Sjednává se základní pojištění v rozsahu "odcizení"		
Předmět pojištění	Limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	1 000
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů obce Vrbátky

Současné pojištění pro případ vandalismu je uvedeno v *Tab. 3-8 Pojištění pro případ vandalismu*. Pro případ vandalismu má obec pojištěnou pouze novou budovu

²⁰ Povodňová zóna: II., v posledních 20 letech se zde nevyskytla povodeň nebo záplava;
klasifikace rizika: 2 – zvýšené.

²¹ Povodňová zóna: I., v posledních 20 letech se zde nevyskytla povodeň nebo záplava;
klasifikace rizika: 1 – nízké.

čističky odpadních vod (ČOV). Je zde opět zaznamenán předmět pojištění, limit pojistného plnění a spoluúčast obce.

Tab. 3-8 Pojištění pro případ vandalismu

Pojištění pro případ vandalismu		
Předmět pojištění	Limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	10%, min. 1 000

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů obce Vrbátky

Přehledné zobrazení jednotlivých položek pojistného na základě pojistné smlouvy uzavřené se společností Kooperativa, pojišťovna, a.s. je vidět v *Tab. 3-9 Roční pojistné obce Vrbátky*. Obci byla poskytnuta 5% sleva z ročního pojistného za délku pojistného období, tedy za „dobu neurčitou“ na kterou byly smlouva sjednána. Dále pak byla získána obchodní sleva ve výši 25%. Celková sleva z ročního pojistného tedy činí 14 653 Kč.

Tab. 3-9 Roční pojistné obce Vrbátky

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	44 555
Pojištění pro případ odcizení	2 070
Pojištění pro případ vandalismu	2 220
<i>Celkem</i>	<i>48 845</i>
Sleva za délku pojistného období	5 %
Obchodní sleva	25 %
Pojistné za pojistné období	34 192

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů obce Vrbátky

4 Návrhy pojištění vybraných komerčních pojišťoven

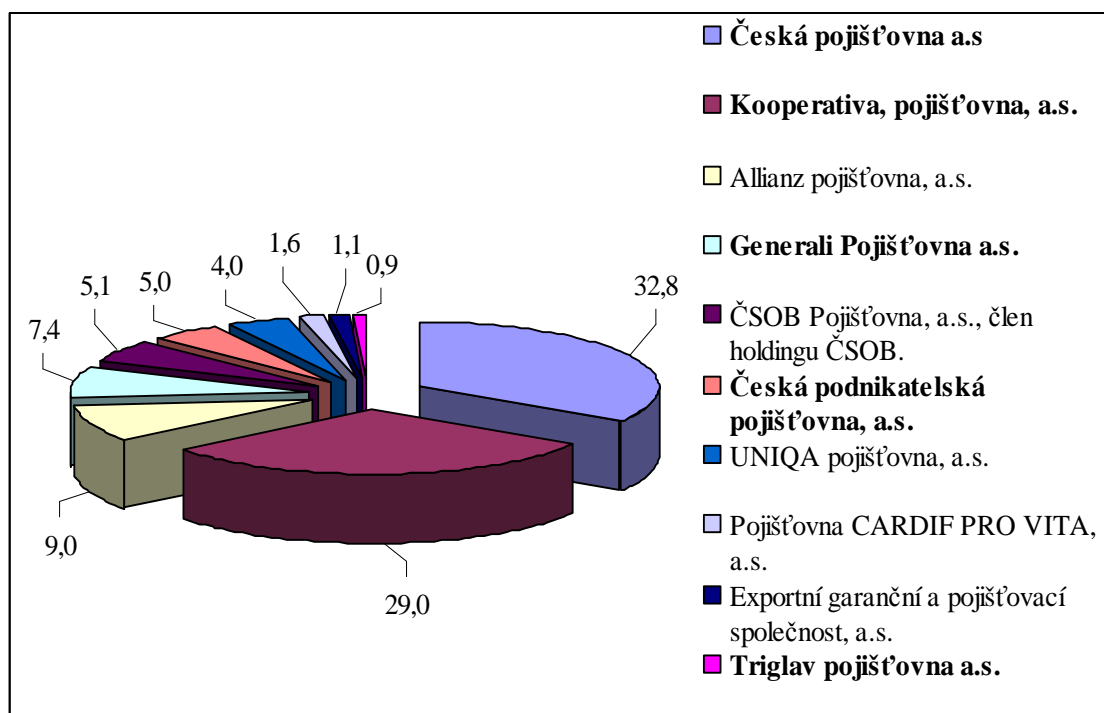
Pátá kapitola je zaměřena na výběr komerčních pojišťoven, u kterých jsem následně požádala o vypracování nabídky pojištění majetku obce Vrbátky. Zmíním zde stručný popis pojišťoven a navržená pojistná portfolia, která mi poskytli upisovatelé daných komerčních pojišťoven.

4.1 Výběr komerčních pojišťoven

Výběr pojišťoven jsem omezila pouze na členy České asociace pojišťoven (dále jen ČAP), a to z důvodu jejich větší důvěryhodnosti. ČAP je zájmovým sdružením komerčních pojišťoven vytvořeným podle § 20f občanského zákoníku na organizaci a podporu vzájemné pomoci, spolupráce a zabezpečení zájmů pojišťoven a zajišťoven. V současné době čítá 27 řádných členů, 1 člena přidruženého a 2 členy se zvláštním statutem. Řádnými členy mohou být pouze pojišťovny podnikající na území České republiky v souladu se zákonem o pojišťovnictví. Přidruženým členem asociace je pojišťovna, která požádá o členství, do doby, než je přijata shromážděním členů za řádného člena. Členem asociace se zvláštním statutem se může stát specializované sdružení pojišťovacích odborníků či právnické osoby, jiné než pojišťovny, působící v komerčním pojišťovnictví a zřízené podle zvláštních zákonů. Jmenovitý seznam členů ČAP je uveden v příloze 3. Hlavním úkolem asociace je mimo jiné sjednocovat pravidla a postupy svých členů v technické, informační a statistické oblasti a vytvářet pravidla etického chování v pojišťovnictví. [www.cap.cz]

Na webových stránkách ČAP je vystaveno předepsané pojistné neživotního pojištění podle podílu na trhu na rok 2008. Z původních 24 uvedených pojišťoven nabízejících neživotní pojištění jsem vybrala ty, které se objevují na prvních deseti příčkách pomyslného žebříčku podílu na pojistném trhu a představují tak téměř 96% celého neživotního pojistného trhu. Vybrané pojišťovny jsem zobrazila v *Obr. 4-1 Podíl předepsaného pojistného pro neživotní pojištění za rok 2008*.

Obr. 4-1 Podíl předepsaného pojistného pro neživotní pojištění za rok 2008 [%]

Zdroj: zpracováno dle

www.cap.cz/FileFromWSS.ashx?file=http://capsrv01/DOKUMENTY_02%2fCAP_statistiky_2008.pdf

Největší podíl na předepsaném pojistném pro neživotní pojištění získala Česká pojišťovna a.s., jedná se o téměř 33 % z celku. Téměř 30 % získala také Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

Při poradě s vedením obce jsme ze zmíněných deseti pojišťoven vybrali pět a já si sjednala schůzku s jejich zástupci, kteří mi následně vypracovali nabídku pojištění majetku obce Vrbátky. Rozhodování vycházelo z předešlých zkušeností s těmito pojišťovnami. Jedná se o Českou pojišťovnu, a.s., Kooperativu pojišťovnu, a.s., Vienna Insurance Group, Generali Pojišťovnu a.s., Českou podnikatelskou pojišťovnu, a.s., Vienna Insurance Group a Triglav pojišťovnu, a.s.

V dalších subkapitolách jsou uvedeny jednotlivé nabídky pojištění majetku obce, které jsem získala od upisovatelů daných komerčních pojišťoven.

4.2 Nabídka pojištění majetku společností Česká pojišťovna, a.s.²²

Česká pojišťovna, a.s. je od roku 1991, kdy bylo znovu zavedeno na konkurenční prostředí, největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Jedná se o univerzální společnost nabízející životní i neživotní pojištění. V letech 2004 až 2007 v prestižní soutěži MasterCard byla jmenována Pojišťovnou roku. Je základajícím a aktivním členem České asociace pojišťoven a České kanceláře pojistitelů.

Tato společnost je součástí Generali PPF Holdingu B.V. Dá se říct, že je kapitálově nejsilnější pojišťovnou na tuzemském trhu. Její základní kapitál činí 4 mld. Kč a jediným akcionářem je CZI Holdings N.V.

Česká pojišťovna, a.s. vytvořila pro města, městyse a obce komplexní program pojistné ochrany, který zahrnuje nejen pojištění movitého a nemovitého majetku, ale i odpovědnosti za škodu a navíc nabízí zemědělské pojištění (pojištění městských a obecních lesů).

Movitý i nemovitý majetek lze pojistit pro případ škody v důsledku živelné události i pro případ odcizení krádeží vloupáním a loupeží. Základní živelní pojištění je sestaveno pro případ poškození či zničení požárem, výbuchem, úderem blesku a nárazem nebo zřícením letadla. Dále jej jde rozšířit pro případ škody způsobené povodní, záplavou, vichřicí, krupobitím, sesuvem půdy, zřícením skal či zemin, lavinami, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, zemětřesením, tíhou sněhu a námrazy nebo vodou vytékající z vodovodních zařízení.

Tabulka *Tab. 4-2* znázorňuje návrh pojištění majetku obce, kterou na moji žádost vypracoval obchodní zástupce pobočky České pojišťovny, a.s. sídlící na ulici Kostelecká v Prostějově.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa a povodeň a záplava. Dále je nabízeno pojištění pro případ krádeže a loupeže, pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věci a pojištění stavebních a zemědělských strojů.

²² Zdroj: Kapitola zpracována dle www.ceskapojistovna.cz

Tab. 4-2 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Česká pojišťovna, a.s.

1. Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu: <i>flexa + povodeň, záplava</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí 1	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí 2	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	10 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	10 000
Movité věci v ČOV	50 000	10 000
Roční limit plnění pro případ povodně či záplavy u nemovitých věcí je 8 mil. Kč		

2. Pojištění pro případ krádeže a loupeže	
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)
Soubor movitých věcí	550 000

3. Pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmysl. zničení věci	
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)
Movité věci	100 000

4. Pojištění stavebních a zemědělských strojů		
Předmět pojištění	Pojistná částka	Spoluúčast (Kč)
Žací stroj	200 000	10 %, min.5 000

Pojištění	Roční pojistné
1. Živelní pojištění	36 630 Kč
2. Pojištění pro případ krádeže a loupeže	2 160 Kč
3. Pojištění pro případ úmyslného poškození nebo zničení věci	390 Kč
4. Pojištění stavebních a zem.strojů	3 595 Kč
Celkem	42 775 Kč
Sleva za sjednanou spoluúčast ²³	20 %
Obchodní sleva	5 %
Sleva za propojištěnost ²⁴	6 %
Pojistné za pojistné období	32 595 Kč

Zdroj: zpracováno na základě poskytnuté nabídky

²³ Sleva se vztahuje pouze na živelní pojištění nemovitostí.

²⁴ Viz. příloha 2.

4.3 Nabídka pojištění majetku společností Kooperativa pojišťovna, a.s.²⁵

Na tuzemské trhu je Kooperativa pojišťovna, a.s. druhou největší pojišťovnou. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. Jedná se o univerzální pojišťovnu, která nabízí životní i neživotní pojištění.

Základní jmění Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group činí 3 mld. Kč. Akcionáři společností jsou WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group (vlastní 89,65 % akcií), Svaz českých a moravských výrobních družstev, Praha (vlastní 8,28 % akcií) a VLTAVA majetkoprávní a podílová spol.s.r.o., Praha (vlastní 2,07 % akcií).

Program pro pojištění měst a obcí, který nabízí Kooperativa pojišťovna, a.s. je speciální druh pojištění určený především obcím a městům, dobrovolným svazkům a subjektům, jejichž zřizovatelem je obec. Pomocí tohoto programu lze pojistit nemovitosti i věci movité, věci ve vlastnictví obce nebo cizí věci, které obec využívá, a to pro případ poškození či zničení věci živelní událostí, pro případ odcizení, pro případ vandalismu, pro případ poškození, zničení nebo odcizení věci během silniční dopravy či pro případ přerušení nebo omezení provozu z důvodu požáru. Dále lze pojistit odpovědnost obce a subjektů zřizovaných obcí za škodu způsobenou třetí osobě. Touto problematikou se však ve své práci nezabývám, proto ji nebudu dále rozvádět.

V tabulce *Tab. 4-3* je zpracována nabídka pojištění majetku obce Vrbátky Kooperativou pojišťovnou, a.s., kterou mi poskytl pracovník pobočky této komerční pojišťovny na Nádražní ulici v Brně.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu požár a náraz, povodeň, vodovodní škody, vichřice a sesuv. Dále je nabízeno pojištění pro případ odcizení a pojištění pro případ vandalismu.

²⁵ Zdroj: Kapitola zpracována dle www.koop.cz

Tab. 4-3 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.

1. Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu: <i>požár, náraz + povodeň + vodovod + vichřice, sesuv</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí 1	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí 2	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	5 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000
<p><i>Roční limit plnění pro případ povodně u nemovitých věcí je 8 mil. Kč se spoluúčastí ve výši 5 %, minimálně však 25 00 Kč.</i></p> <p><i>Roční limit plnění pro případ vodovodní škody u nemovitých věcí je 2 mil. Kč se spoluúčastí 5 000 Kč</i></p> <p><i>Roční limit plnění pro případ vichřice či sesuvu půdy u nemovitých věcí je 5 mil. Kč se spoluúčastí 5 000 Kč</i></p>		

2. Pojištění pro případ odcizení		
Sjednává se základní pojištění v rozsahu: <i>odcizení</i>		
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000

3. Pojištění pro případ vandalismu		
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Nemovité věci	100 000	10 %, min.1000

Pojištění	Roční pojistné
1. Živelní pojištění	36 303 Kč
2. Pojištění pro případ odcizení	5 706 Kč
3. Pojištění pro případ vandalismu	2 640 Kč
<i>Celkem</i>	44 649 Kč
Sleva za délku pojistného období	5 %
Obchodní sleva	25 %
Pojistné za pojistné období	31 255 Kč

Zdroj: zpracováno na základě poskytnuté nabídky

4.4 Nabídka pojištění majetku společností Generali Pojišťovna a.s.²⁶

Generali Pojišťovna a.s. je komplexním pojišťovacím ústavem, pro který v celé České republice pracuje téměř 3 000 lidí. Nabízí životní i neživotní pojištění a bezplatný servis při výběru optimálního pojistného portfolia.

V Praze byla první pobočka Assicurazioni Generali založena již v roce 1832, v roce 1945 však došlo na základě dekretu prezidenta republiky ke znárodnění soukromých pojišťoven. Na český pojistný trh se Generali pojišťovna vrátila v roce 1993 jako jedna z nejsilnějších a nejspolehlivějších a o dva roky později došlo ke změně právního statutu, vznikla tak Generali Pojišťovna a.s. Základní kapitál Generali Pojišťovny a.s. je 500 mil. Kč a 100 % podíl vlastní Generali PFF Holding B.V. Společnost se řídí Etickým kodexem skupiny Generali, který zahrnuje základní principy charakterizující etiku Skupiny, pravidla upravující vztahy se všemi partnery a standardy definující kontrolní systém zajišťující, že tento etický kodex bude dodržován a stále zdokonalován.

Tato komerční pojišťovna nabízí pro města a obce pojistný program REGION, který je sestaven jako „balíček“ jednotlivých druhů pojištění poskytující komplexní ochranu spravovaného majetku pro případ náhlých a neočekávaných událostí. Městské a obecní úřady tak mohou sami volit a kombinovat základní a doplňkové druhy ochrany majetku. V rámci programu lze sjednat pojistnou smlouvu v rozsahu flexa (požár, přímý úder blesku, výbuch, kouř, pád letadla, náraz vozidla, aerodynamický třesk), voda z potrubí (pojištěny jsou škody, ke kterým dojde vodou, která v rozporu se svým určením unikla ze systému zásobování vodou anebo škody, ke kterým dojde lomem trubky), přírodní nebezpečí (vichřice, krupobití, tíha sněhu, pád stromu), nebezpečí odcizení (krádež vloupáním, loupež, vandalismus v souvislosti s krádeží vloupáním nebo loupeží) či rozbití skla proti rozbití (nahodilé poškození nebo rozbití pojištěných skel).

Následující tabulka *Tab. 4-4* zobrazuje návrh na pojištění majetku obce Vrbátky, kterou mi zpracovala produktová manažerka společnosti Generali Pojišťovny a.s. Živelní pojištění je nabídnuto v rozsahu flexa, voda z potrubí, přírodní nebezpečí, povodeň, záplava a zemětřesení, sesuv půdy a zřícení skal. Dále je nabídnuto pojištění pro případ odcizení a pojištění pro případ vandalismu.

²⁶ Zdroj: Kapitola zpracována dle www.generali.cz

Tab. 4-4 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Generali pojišťovna, a.s.

1. Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu: <i>flexa + voda z potrubí + přírodní nebezpečí + povodeň, záplava a zemětřesení, sesuv půdy a zřícení skal</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí 1	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí 2	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	5 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000

2. Pojištění pro případ odcizení		
Sjednává se základní pojištění v rozsahu: <i>odcizení</i>		
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	1 000
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000

3. Pojištění pro případ vandalismu		
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	1 000

Pojištění	Roční pojistné
1. Živelní pojištění	23 342 Kč
2. Pojištění pro případ odcizení	4 625 Kč
3. Pojištění pro případ vandalismu	5 000 Kč
<i>Celkem</i>	32 967 Kč
Sleva za délku pojistného období	5 %
Obchodní sleva	10 %
Pojistné za pojistné období	28 022 Kč

Zdroj: zpracováno na základě poskytnuté nabídky

4.5 Nabídka pojištění majetku společností Česká podnikatelská pojišťovna a.s.²⁷

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je zapsána v povědomí lidí jako jeden z největších poskytovatelů povinného ručení na českém pojistném trhu, kde působí od listopadu 1995. Nabízí však i životní a neživotní pojištění.

Česká podnikatelská pojišťovna je od roku 2005 součástí jedné z největších pojišťovacích skupin Vienna Insurance Group. Počet kmenových zaměstnanců dosahuje bezmála 1 000 lidí. Základní kapitál dosahuje hodnoty 1 mld. Kč a jediným akcionářem je od 1. července 2005 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

Základní pojistná ochrana majetku lze u České podnikatelské pojišťovny sjednat na škody způsobené požárem, výbuchem, úderem blesku, pádem letadla, jeho části nebo nákladu, povodní a záplavou, vichřicí a krupobitím, sesuvem půdy, zřícením skal či zemin, sesuvem nebo zřícením sněhových lavin, pádem stromů či stožárů, tíhou sněhu a námrazy, zemětřesením a nebo vodou vytékající z vodovodního zařízení. Pojistit je možné i majetek pro případ škody v důsledku odcizení věcí krádeží vloupáním a loupeží a škody vzniklé úmyslným poškozením nebo úmyslným zničením věcí (vandalismus).

Tabulka *Tab. 4-5* zachycuje návrh pojištění majetku obce, kterou na moji žádost vypracoval vrchní disponent - upisovatel z Oblastního ředitelství Brno České podnikatelské pojišťovny, kterého jsem navštívila na ulici Benešova v Brně.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa, povodeň a záplava, vichřice, krupobití a zemětřesení, únik kapaliny z technických zařízení a ostatní pojistná nebezpečí mimo povodně, záplavy, vichřice, krupobití, zemětřesení a úniku kapaliny z technických zařízení. Dále je nabízeno pojištění pro případ odcizení a vandalismu.

²⁷ Zdroj: Kapitola zpracována dle www.cpp.cz

Tab. 4-5 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

1. Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu: <i>flexa + povodeň, záplava + vichřice, krupobití a zemětřesení + únik kapaliny z technických zařízení + ostatní pojistná nebezpečí mimo povodně, záplavy, vichřice, krupobití, zemětřesení a úniku kapaliny z technických zařízení</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí 1	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí 2	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	5 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000
<i>Pro případ povodně či záplavy je sjednána spoluúčast ve výši 5 %, minimálně však 25 tis.Kč</i>		

Riziko	Roční limit pojistného plnění (Kč)
Povodeň, záplava	8 000 000
Vichřice, krupobití a zemětřesení	5 000 000
Únik kapaliny z technických zařízení	1 000 000
Ostatní pojistná nebezpečí mimo povodně, záplavy, vichřice, krupobití, zemětřesení a úniku kapaliny z technického zařízení	1 000 000

2. Pojištění pro případ odcizení a vandalismu		
Sjednává se základní pojištění v rozsahu: <i>odcizení + vandalismus</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	1 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
Žací stroj	200 000	1 000
<i>Pro případ vandalismu je sjednána spoluúčast ve výši 10 %, minimálně však 1 000 Kč</i>		

Pojištění	Roční pojistné
1. Živelní pojištění	33 080 Kč
2. Pojištění pro případ odcizení a vandalismu	12 282 Kč
<i>Celkem</i>	45 362 Kč
Sleva za délku pojistného období	10 %
Obchodní sleva	10 %
Pojistné za pojistné období	36 290 Kč

Zdroj: zpracováno na základě poskytnuté nabídky

4.6 Nabídka pojištění majetku společností Triglav pojišťovna, a.s.²⁸

Triglav pojišťovna, a.s. získala povolení od Ministerstva financí České republiky k provozování pojišťovací činnosti v neživotní oblasti a v dnešní době disponuje všemi základními majetkovými produkty, včetně odpovědnosti, které nabízí občanské, průmyslové i podnikatelské klientele.

Základní kapitál společnosti je upsán ve výši 360 mil. Kč a jediným akcionářem po celou dobu působení pojišťovny na českém pojistném trhu je největší slovinská pojišťovna ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

Triglav pojišťovna nabízí městům a obcím pojištění majetku a odpovědnosti za škodu za zvýhodněných podmínek. Pojištění majetku zahrnuje výhradně majetek, který není určen pro výrobní nebo obchodní činnosti. Co se týče pojištění odpovědnosti za škodu, jedná se o obecnou odpovědnost, která vyplývá z činnosti obce jako správce obecního majetku, a o úředně administrativní činnost vyplývající ze zákona.

Pomocí živelního pojištění movitého i nemovitého majetku zajišťuje Triglav pojišťovna, a.s. pojistnou ochranu pro případ škody vzniklé požárem, výbuchem, úderem blesku, nárazem, zřícením letadla, jeho části nebo jím přepravovaného nákladu, povodní či záplavou, vichřicí a krupobitím, sesuvem půdy, ledu a sněhu, zřícením skal, zeminy případně lavin, zemětřesením, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, které nejsou součástí poškozené věci a nejsou ani součástí stejného souboru jako poškozená věc. Dále lze majetek pojistit pro případ škody způsobené tíhou sněhu a námrazy nebo poškozením či zničením vodou z vodovodního zařízení a vodou či párou z topných systémů. Pojistnou smlouvu lze sjednat pro jednotlivá pojistná nebezpečí samostatně nebo jako tzv. sdružené živelní pojištění, ve kterém jsou všechna rizika pojištěna najednou.

V tabulce *Tab. 4-6* je vidět návrh pojištění majetku obce vytvořený upisovatelem pobočky Triglav pojišťovny, a.s., která sídlí v Brně na ulici Novobranská.

Živelní pojištění je nabídnuto v rozsahu flexa, záplava a povodeň, vodovodní škody a všechna ostatní rizika mimo výše jmenované, navíc pojištění pro případ vandalismu. Je nabídnuto i pojištění pro případ odcizení a pojištění samojízdných a stavebních strojů.

²⁸ Zdroj: Kapitola zpracována dle www.triglav.cz

Tab. 4-6 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Triglav pojišťovna, a.s.

1. Živelní pojištění		
Pojištění se sjednává v rozsahu: <i>flexa + záplava, povodeň + vodovodní škody + všechna ostatní rizika mimo záplavy, povodně a vodovodní škody + úmyslné jednání - vandalismus</i>		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Soubor nemovitostí 1	11 269 000	10 000
Soubor nemovitostí 2	44 947 000	10 000
Budova ČOV včetně technologického zařízení	9 500 000	10 000
Sportovní areál	2 000 000	5 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000
<i>Roční limit plnění pro případ povodně či záplavy je 8 mil. Kč se spoluúčastí 20 000 Kč</i> <i>Roční limit plnění pro případ vodovodní škody je 5 mil. Kč se spoluúčastí 5 000 Kč</i> <i>Roční limit plnění pro případ všech ostatních rizik mimo záplavy, povodně a vodovodní škody je 10 000 000 Kč se spoluúčastí 5 000 Kč</i>		

2. Pojištění pro případ odcizení		
Sjednáva se základní pojištění v rozsahu : <i>krádež vloupáním</i>		
Předmět pojištění	Roční limit pojistného plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Budova ČOV včetně technologického zařízení	100 000	1 000
Vybavení a zařízení obecního úřadu	500 000	1 000
Movité věci v ČOV	50 000	1 000

3. Pojištění samojízdných a staveních strojů		
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)
Žací stroj	200 000	5 000

Pojištění	Roční pojistné
1. Živelní pojištění	33 980 Kč
2. Pojištění pro případ odcizení	3 420
3. Pojištění samojízdných a stavebních strojů	760 Kč
<i>Celkem</i>	38 160 Kč
Obchodní sleva	30 %
Pojistné za pojistné období	26 712 Kč

Zdroj: zpracováno na základě poskytnuté nabídky

5 Srovnání a vyhodnocení nabídek vybraných komerčních pojišťoven

Tato kapitola je věnována výběru nejvhodnější nabídky daných komerčních pojišťoven. K závěrečnému rozhodnutí využiji dva nástroje, kterými jsou scoring model a fuzzy logika.

V dnešní době není vhodné se rozhodovat pouze na základě jednoho kritéria, proto jsem pro své hodnocení vybrala 8 parametrů, které budu brát v úvahu při výběru konkrétní komerční pojišťovny.

Kritéria hodnocení:

- *K1: Výše pojistného* – cena za poskytnutou pojišťovací službu, kterou musí pojištěný zaplatit dané komerční pojišťovně. Tato částka je dohodnuta v pojistné smlouvě a je nutné ji zaplatit na předem stanovené pojistné období, aby bylo pojištění platné.
- *K2: Komplexnost nabídky* – jedná se o tom zda vybraná pojišťovna nabídne pojištění na všechna zvolená rizika.
- *K3: Předepsané pojistné* – významný ukazatel výsledků činnosti pojišťovny. Údaje jsou vystaveny na webových stránkách České asociace pojišťoven.
- *K4: Pojistné podmínky* – soubor podmínek dohodnutých v pojistné smlouvě nebo stanovených právním předpisem, podle kterého je možné pojištění realizovat a poskytnout pojistné plnění. S pojistnými podmínkami je nutné seznámit se již před podpisem smlouvy.
- *K5: Dosavadní zkušenosti s vybranou pojišťovnou* – vlastní zkušenosti s komerční pojišťovnou. Čistě subjektivní kritérium.
- *K6: Image komerční pojišťovny* – vytvářena vlastním názvem společnosti. Dobře zapamatovatelné jméno, logo či slogan hrají zpravidla roli u rozhodování klienta při sjednání pojištění.

- *K7: Slevy na pojistném* – v případě neživotního pojištění nabízí komerční pojišťovny téměř vždy obchodní slevy.
- *K8: Dostupnost poskytovaných služeb* – jedná se o dostupnost daných komerčních pojišťoven. Rozvinutost poboček je důležitá, protože klient dá přednost spíše pojišťovně, jejíž pobočku má v okolí a nemusí za sjednáním pojistné smlouvy dojíždět nikam daleko.

Pro stanovení vah jednotlivých kritérií jsem použila metodu párového srovnávání, kdy se pro každé kritérium zjišťuje počet jeho preferencí vzhledem ke všem ostatním kritériím souboru jednotlivě. Na základě počtu preferencí se pak stanoví jejich normované váhy podle vztahu [KONEČNÝ, M. (2007)]

$$v_i = \frac{f_i}{\frac{n(n-1)}{2}}$$

kde f_i ... počet preferencí i-tého kritéria
 n ...počet kritérií

Preference jednotlivých kritérií jsem nejprve konzultovala s vedením obce.

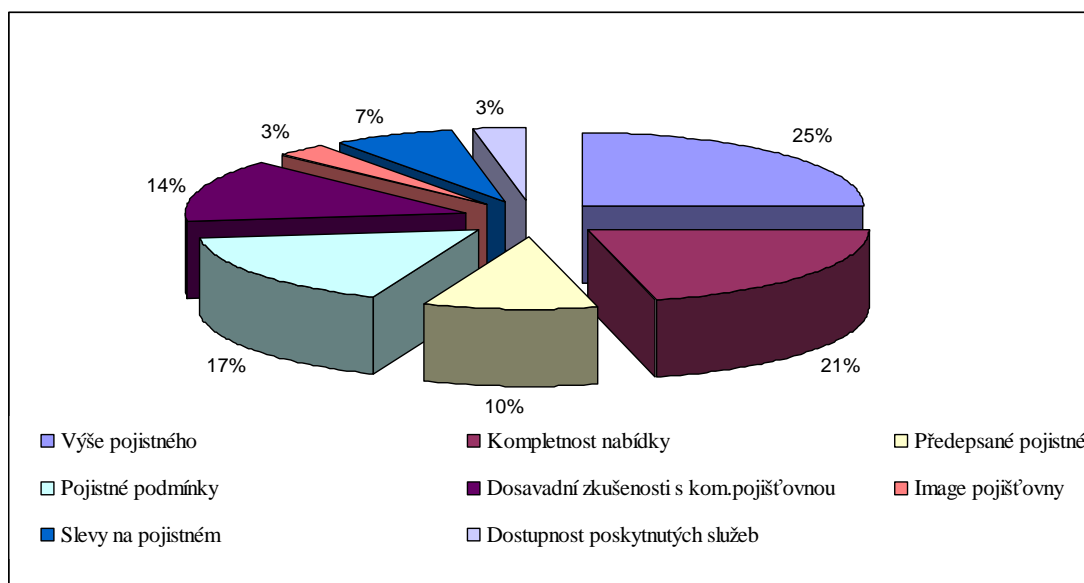
Tab. 5-1 Stanovení vah jednotlivých kritérií rozhodování

	<i>K1</i>	<i>K2</i>	<i>K3</i>	<i>K4</i>	<i>K5</i>	<i>K6</i>	<i>K7</i>	<i>K8</i>	i	f_i	v_i
<i>K1</i>	X	1	1	1	1	1	1	1	1	7	0,25
<i>K2</i>		X	1	1	1	1	1	1	2	6	0,21
<i>K3</i>			X	0	0	1	1	1	3	3	0,10
<i>K4</i>				X	1	1	1	1	4	5	0,17
<i>K5</i>					X	1	1	1	5	4	0,14
<i>K6</i>						X	0	0	6	1	0,03
<i>K7</i>							X	1	7	2	0,07
<i>K8</i>								X	8	1	0,03

Zdroj: Vlastní zpracování

Součet vah jednotlivých kritérií vypočtených metodou párového srovnávání musí činit 1, respektive 100 %. Jako nejdůležitější parametr z této metody je vyhodnocena výše pojistného, které zaujímá 25 % v rozhodování. Jako nejméně důležité se jeví dostupnost služeb. Nízkou, tedy tří procentní, váhu při rozhodování přičítám již celkem dobré rozvinutosti množství poboček u všech vybraných komerčních pojišťoven.

Obr. 5-1 Váhy jednotlivých kritérií

Zdroj: vlastní zpracování

5.1 Výběr vhodného pojistného portfolia metodou scoring model

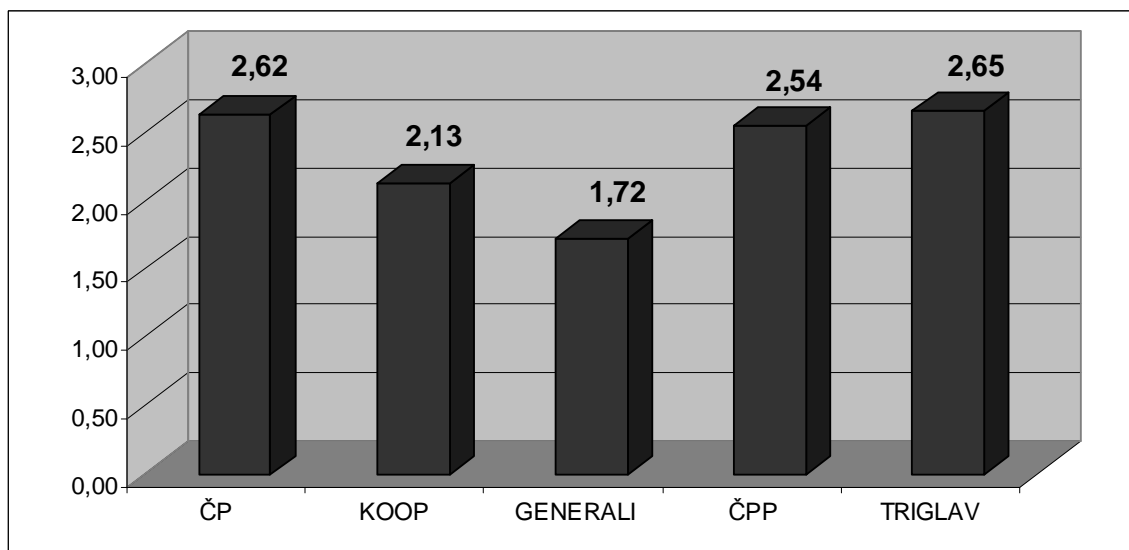
Vyhodnocovací scoring model je možné sestavit na základě zvolených kritérií a jim přisouzených vah. V tomto modelu, který je zobrazen v *Tab. 5-2 Vyhodnocovací scoring model*, jsou pak vypočteny hodnoty jednotlivých zvolených kritérií pro výběr komerční pojišťovny. U každého kritéria jsou tři řádky, v prvním jsou uvedeny charakteristiky kritéria u dané pojišťovny, ty jsou ve druhém řádku pak ohodnoceny pomocí stupnice 1-5. Třetí řádek pak udává bodové skóre, které je vypočteno vynásobením ohodnocení charakteristiky příslušnou procentní vahou. Na konci tabulky jsou pak jednotlivá bodová skóre sečtena a je určeno pořadí vybraných komerčních pojišťoven, přičemž nejvýše se umístí ty, které mají nejnižší bodové skóre.

Tab. 5-2 *Vyhodnocovací scoring model*

Kritérium	Váha	Vybrané komerční pojišťovny				
		ČP	KOOP	GENERALI	ČPP	TRIGLAV
Výše pojistného Kč]	25%	42 775	44 649	32 967	45 362	38 160
		4	4	2	5	3
		1	1	0,5	1,25	0,75
Kompletnost nabídky	21%	Uspokojivá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Dobrá
		3	1	1	1	2
		0,63	0,21	0,21	0,21	0,42
Předepsané pojistné [%]	10%	26 329 275	23 317 946	5 979 282	4 025 448	692 508
		1	1	2	3	4
		0,10	0,10	0,20	0,30	0,40
Pojistné podmínky	17%	Dobré	Dobré	Velmi dobré	Velmi dobré	Dobré
		2	2	1	1	2
		0,34	0,34	0,17	0,17	0,34
Dosavadní zkušenosti s kom.pojišťovnou	14%	Uspokojivé	Dobré	Dobré	Dobré	Uspokojivé
		3	2	2	2	3
		0,42	0,28	0,28	0,28	0,42
Image pojišťovny	3%	Výborná	Výborná	Dobrá	Dobrá	Uspokojivá
		1	1	2	2	3
		0,03	0,03	0,06	0,06	0,09
Slevy na pojistném [%]	7%	31	30	15	20	30
		1	2	3	3	2
		0,07	0,14	0,21	0,21	0,14
Dostupnost poskytnutých služeb	3%	Velmi dobrá	Velmi dobrá	Uspokojivá	Dobrá	Uspokojivá
		1	1	3	2	3
		0,03	0,03	0,09	0,06	0,09
<i>Celkem bodů</i>	<i>100%</i>	<i>2,62</i>	<i>2,13</i>	<i>1,72</i>	<i>2,54</i>	<i>2,65</i>
Celkem pořadí		4.	2.	1.	3.	5.

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 5-2 Výsledky hodnocení pomocí scoring modelu

Zdroj: vlastní zpracování

Nejlepší hodnocení, tedy nejnižší bodové skóre, pomocí scoring modelu na základě vybraných kritérií získala Generali pojišťovna, a.s.. Na druhé příčce pomyslného žebříčku se pak umístila Kooperativa pojišťovna a.s., Vienna Insurance Group Nejvyšší bodové skóre naopak získala Česká pojišťovna, a.s. a Triglav pojišťovna, a.s.

Celkové pořadí je tedy následující: Generali pojišťovna, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna, a.s. a Triglav pojišťovna, a.s.

5.2 Výběr vhodného pojistného portfolia metodou fuzzy logika

Fuzzy logika měří jistotu či nejistotu příslušnosti prvku k množině. Pomocí tohoto nástroje lze nalézt řešení pro daný případ z pravidel, která byla definována pro podobné případy. Tvorba systému s fuzzy logikou obsahuje tři základní kroky: *fuzzifikaci*, *fuzzy intervenci* a *defuzzifikaci*. První krok znamená převedení reálných proměnných na jazykové proměnné. Druhý krok definuje chování systému pomocí pravidel typu <Když> <Potom> na jazykové úrovni. V těchto algoritmech se objevují podmínkové věty, vyhodnocující stav příslušné proměnné. Třetí krok převádí výsledek předchozí operace

fuzzy intervence na reálné hodnoty. Reálnou akcí může být stanovení výše rizika. Cílem defuzzifikace je převedení fuzzy hodnoty výstupní proměnné tak, aby slovně co nejlépe reprezentovala výsledek fuzzy výpočtu. [DOSTÁL, P. (2006)]

Postup výpočtu, který jsem uskutečnila v programu Microsoft Excel:

1. Nejprve je nutné vytvořit vstupní stavovou matici, kde jsou pro jednotlivé proměnné číselně či popisně nadefinovány obvyklé parametry. Každá proměnná obsahuje 3 až 5 atributů.

Tab. 5-3 Vstupní stavová matice

	Výše pojistného [tis. Kč]	Kompletnost nabídky	Předepsané pojistné [mil. Kč]	Pojistné podmínky	Dosavadní zkušenosti s vybranou pojišťovnou	Image pojišťovny	Dostupnost poskyt. služeb	Slevy na pojistném [%]
1	< 30	Velmi dobrá	< 2	Velmi dobré	Velmi dobré	Výborná	Velmi dobrá	15 - 20
2	30 – 35	Dobrá	2 - 5	Dobré	Dobré	Dobrá	Dobrá	21 - 30
3	35 – 40	Uspokojivá	5 - 10	Uspokojivé	Uspokojivé	Uspokojivá	Uspokojivá	> 30
4	40 – 45		> 10					
5	> 45							

Zdroj: vlastní zpracování

2. Dalším krokem je vytvoření transformační matice, kde je ohodnocena váha jednotlivých parametrů a jejich atributů. Tyto váhy jsem vypočítala metodou párového srovnávání na základě preferencí vedení obce.

Tab. 5-4 Transformační matice

	Výše pojistného [tis. Kč]	Kompletnost nabídky	Předepsané pojistné [mil. Kč]	Pojistné podmínky	Dosavadní zkušenosti s vybranou pojišťovnou	Image pojišťovny	Dostupnost poskyt. služeb	Slevy na pojistném [%]
1	25	21	1	17	14	3	7	1
2	20	10	4	8	7	2	3	2
3	15	5	7	4	3	1	1	3
4	10		10					
5	5							
MAX	25	21	10	17	14	3	7	3

Zdroj: vlastní zpracování

3. Dále je třeba upravit vstupní stavovou matici na vstupní stavovou matici typu ano/ne podle jednotlivých nabídek daných komerčních pojišťoven.
4. Vstupní stavovou matici typu ano/ne je nutné převést do vstupní stavové matice podoby $(0, 1)$. Hodnotu 1 nabývá hodnota proměnné, která byla ve vstupní stavové matici typu ano/ne označena jako ano. Ostatní proměnné nabývají hodnoty 0.
5. Následně skalárním součinem je pronásobena vstupní stavová matici typu ano/ne se vstupní stavovou matici podoby $(0,1)$ a výsledek je normován dělením sumy maxim jednotlivých proměnných z transformační matice.
6. K závěrečnému slovnímu ohodnocení je zavedena výstupní matici, kde je k jednotlivým procentuelním rozsahům stanoveno slovní hodnocení.

Tab. 5-5 Retransformační matice

0 - 54 %	Nezajímat se
55 - 74 %	Zvážit nabídku
75 - 100 %	Zvolit nabídku

Zdroj: vlastní zpracování

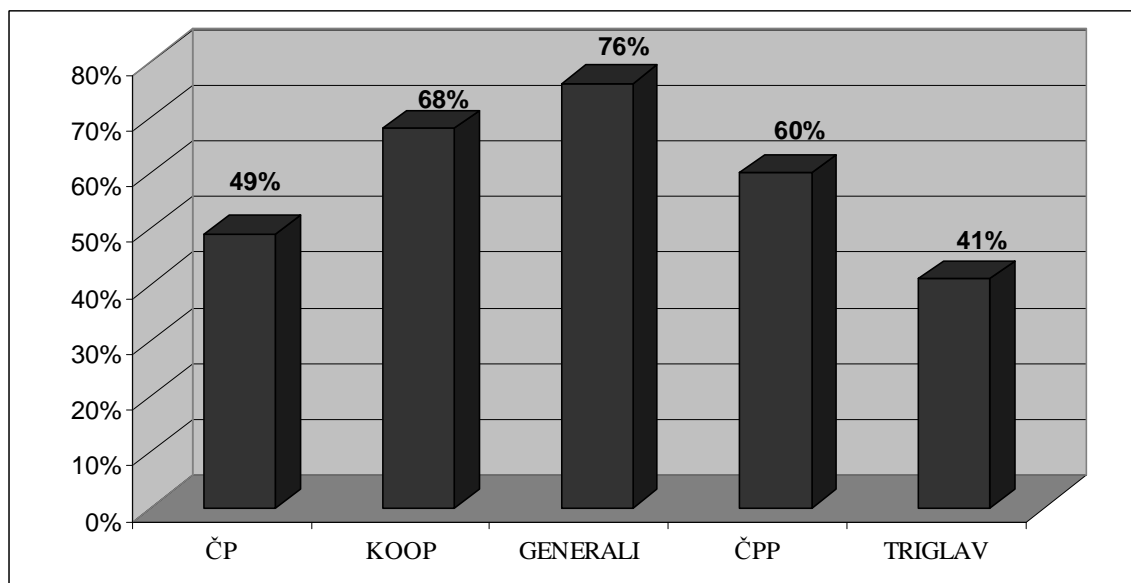
7. Na základě výstupní matice je slovně zpracován výsledek a vykreslen v grafu, který je znázorněn na *Obr. 5-3 Výsledky hodnocení pomocí fuzzy logiky*.

Tab. 5-6 Výstup fuzzy logiky

ČP	KOOP	GENERALI	ČPP	TRIGLAV
49%	68%	76%	60%	41%
Nezajímat se	Zvážit nabídku	Zvolit nabídku	Zvážit nabídku	Nezajímat se

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 5-3 Výsledky hodnocení pomocí fuzzy logiky

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu je patrné, že i pomocí fuzzy logiky byla odmítnuty nabídky od společností Triglav pojišťovna, a.s. a Česká. pojišťovna, a.s. Naopak jako nejlepší byly nabídky poskytnuté Generali pojišťovnou, a.s. a Kooperativou pojišťovnou, a.s. Celkové pořadí pojišťoven je tedy stejné jako u scoring modelu: Generali pojišťovna, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna, a.s. a Triglav pojišťovna, a.s.

5.3 Doporučení vhodného pojistného portfolia

Vedení obce Vrbátky mne požádalo o navrhnutí vhodného pojistného portfolia pro krytí majetku obce s tím, že by mělo být současné pojistné krytí majetku rozšířeno o pojištění nově zakoupeného žacího stroje.

Neuvažuji o roztržité pojistné smlouvě, tedy o možnosti, že by si obec jednotlivá rizika nechala pojistit u více pojišťoven. Komplexní pojistné krytí u jediné pojišťovny poskytne obci větší přehled o pojistném krytí majetku a poslouží také k jednodušší komunikaci s pojišťovnou.

V předchozích subkapitolách jsou porovnávány nabídky vybraných komerčních pojišťoven pomocí scoring modelu a fuzzy logiky. Z těchto modelů vyšla „vítězně“ Generali pojišťovna, a.s. a na druhém místě se skončila Kooperativa pojišťovna, a.s.

Nyní porovnávám současné pojištění s nabídkou společnosti Generali pojišťovna, a.s., které v předchozím srovnávání skončilo na první příčce pomyslného výsledného žebříčku. Toto srovnání je zobrazeno v *Tab. 5-7 Srovnání současného pojištění u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. s pojistnou nabídkou společnosti Generali pojišťovna, a.s.*

Tab. 5-7 Srovnání současného pojištění u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. s pojistnou nabídkou společnosti Generali pojišťovna, a.s.

Kritérium	KOOP	GENERALI
Výše pojistného [Kč]	48 845	32 967
Kompletnost nabídky	Dobrá	Velmi dobrá
Předepsané pojistné [%]	23 317 946	5 979 282
Pojistné podmínky	Dobré	Velmi dobré
Dosavadní zkušenosti s kom. pojišťovnou	Dobré	Dobré
Image pojišťovny	Výborná	Dobrá
Slevy na pojistném [%]	30	15
Dostupnost poskytnutých služeb	Velmi dobrá	Uspokojivá

Zdroj: vlastní zpracování

Výše pojistného u Kooperativy pojišťovny je sice vyšší, ale vzhledem k poskytnuté slevě ten rozdíl není tak markantní, jak se na první pohled zdá. Pojistné podmínky jsou lepší u Generali pojišťovny a image společnosti a dostupnost poskytnutých služeb je výraznější u prvně jmenované komerční pojišťovny.

Na základě porovnání současného pojištění s nabídkou společnosti Generali pojišťovny, a.s. *navrhuji obci rozšířit současné pojistné krytí majetku o pojištění žacího stroje u společnosti Generali pojišťovna, a.s.*

Pro Generali pojišťovna, a.s. jsem se rozhodla pomocí výše uvedených nástrojů.

6 Závěr

Pojištění je forma finanční ochrany, která je nabízena jednotlivcům, podnikatelským subjektům či neziskovým organizacím pro případ nepředvídatelné události. Určité pojistné druhy jsou vyžadovány zákonem, ale existují i dobrovolné, kterých je pestrá škála. Člověka provází různé formy pojištění celý jeho život, od narození až po jeho smrt, ať už se jedná o pojištění životní či neživotní. V této práci jsem se zaměřila jen na pojištění neživotní.

Diplomová práce je věnována problematice pojištění majetku obce Vrbátky, analýze rizik ohrožujících majetek obce a následnému výběru vhodného pojistného portfolia pro jeho krytí.

K teoretické části této práce jsem využila odborné literatury k charakteristice rizika a pojištění. Celkem obsáhle jsou zde vysvětlena různá hlediska klasifikace rizika, tři různé postoje k riziku, dále také řízení, analýza, měření a následná minimalizace rizik. Co se týče teorie pojištění, popsala jsem pojistný vztah a nejpoužívanější klasifikace pojištění. Tyto klasifikace a rozdělení pojištění přispívají k lepší orientaci v pojistných produktech, odvětvích a jednotlivých pojištěních.

Druhou kapitolu jsem věnovala charakteristice obce Vrbátky. Osvětlnila jsem, kde se obec vlastně nachází, uvedla jsem její základní statistické údaje, popsala stručně její historii a zmínila nejdůležitější firmy a spolky působící v obci. Pro následnou analýzu jsem zde uvedla také přehled majetku, který jsem získala od pracovníků obce v podobě Podrobného přehledu majetku podle syntetického a analytického účetnictví.

Po vypracování teoretického východiska práce jsem se pustila do praktické části. Třetí kapitola je věnována prvnímu kroku snižování rizik ohrožující chod obce, tedy jejich analýze. V první řadě bylo důležité identifikovat aktiva obce a určit rizika, která mohou jakkoliv ohrozit majetek její. Základním krokem identifikace aktiv je vytvoření jejich soupisu a určení jejich hodnot. U rizik jsem určila jejich ovlivnitelnost, tedy zda se příčina rizika objevuje samostatně nebo jako součást okolí. Po výběru rizik ohrožujících

majetek obce jsem použila kvalitativní a kvantitativní metodu k jejich měření. Na základě těchto metod jsem dospěla k názoru, že obec není ohrožována žádnými riziky s katastrofickými důsledky, které by odradili komerční pojišťovnu od pojištění majetku obce. Na závěr kapitoly je uvedeno současné pojištění, které bylo prostřednictvím starosty obce Vrbátky sjednané u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

Ve třetí kapitole jsem se věnovala výběru komerčních pojišťoven, které jsem požádala o vypracování nabídky pojistného krytí majetku obce Vrbátky, jejich stručnému popisu a představení jednotlivých navržených pojistných portfolií, které jsem získala od upisovatelů daných pojišťoven. Výběr pojišťoven nebyl zrovna jednoduchý, ale po určení požadavků obce jsem při poradě s panem starostou vybrala společnosti, se kterými mám já nebo vedení obce již nějaké zkušenosti. Jedná se o Českou pojišťovnu, a.s., Kooperativu pojišťovnu, a.s., Vienna Insurance Group, Generali Pojišťovnu a.s., Českou podnikatelskou pojišťovnu, a.s., Vienna Insurance Group a Triglav pojišťovnu, a.s.

Čtvrtá kapitola je věnována výběru nejvhodnější nabídky pojistného krytí majetku obce Vrbátky. K vyhodnocení jednotlivých nabídek jsem použila dvou nástrojů, a to scoring modelu a fuzzy logiky. Bylo třeba určit parametry, podle kterých se rozhodování uskuteční. Vybrala jsem výši pojistného, kompletnost nabídky, předepsané pojistné dané komerční pojišťovny, pojistné podmínky, které jsou nabízeny, dosavadní zkušenosti se společnostmi, image pojišťovny, dostupnost poskytnutých služeb a také poskytnuté slevy na pojistném. Metodou párového srovnávání jsem pak vypočítala váhy jednotlivých kritérií. Výsledné hodnocení pomocí scoring modelu a fuzzy logiky jsem zobrazila v grafu.

Na základě popsaných výsledků navrhuji obci rozšířit současné pojistné krytí majetku o pojištění žacího stroje u společnosti Generali pojišťovna, a.s.

Věřím, že mé doporučení bude pro vedení obce podkladem při sjednávání pojistného krytí majetku.

Použitá literatura

Literární zdroje

- [1] ČAPKOVÁ, D. *Jak pojistit firmu*. 1. vyd. Praha: Computer Press. 2000. 107 s. ISBN 80-7226-337-4.
- [2] DOSTÁL, P. *Pokročilé metody analýz a modelování*. 1.vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2006. 63 s. ISBN 80-214-3324-8.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress. 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [4] FOTR, J. *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*. 1. vyd. Praha: Management Press. 1992. 105 s. ISBN 80-85603-06-3.
- [5] JANATA, J. *Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik*. Praha: Professional Publishing. 2004. 87 s. ISBN 80-86419-64-9.
- [6] KONEČNÝ, M. *Podniková ekonomika*. 6. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2007. 184 s. ISBN 978-80-214-3465-3.
- [7] MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2006. 123 s. ISBN 80-214-3257-8.
- [8] MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. 1. vyd. Ostrava: KEY Publishing. 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.
- [9] PÁLENÍK, V. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. 1. vyd. Praha: LINDE, a.s. 2007. 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0.
- [10] RAIS, K., DOSKOČIL, R. *Risk management*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o. 2007. 152 s. ISBN 978-80-214-3510-0.
- [11] SMEJKAL, V., RAIS, K. *Řízení rizik*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 2003. 272 s. ISBN 80-247-0198-7.
- [12] Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).
- [13] Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě).

Internetové zdroje

- [14] Autobusová doprava František Konečný. [online]. c 2004. [cit. 2009-01-09]. Dostupné na: <<http://www.autobusykonecny.cz>>
- [15] Cukrovar Vrbátky. [online]. [cit. 2009-01-07]. Dostupné na: <<http://www.cukrovarvrbatky.cz>>
- [16] Česká asociace pojišťoven. [online]. c 2007-2008. [cit. 2009-02-20]. Dostupné na: <www.cap.cz>
- [17] Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group. [online].
- [18] [cit. 2009-02-05]. Dostupné na: <www.cpp.cz>
- [19] Česká pojišťovna: Chráníme vaše sny. [online]. c2008. [cit. 2009-02-05]. Dostupné na: <www.ceskapojistovna.cz>
- [20] Generali pojišťovna. [online]. c2007. [cit. 2009-02-05]. Dostupné na: <www.generaliz.cz>
- [21] Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group. [online]. c2009.
- [22] [cit. 2009-02-05]. Dostupné na: <www.koop.cz>
- [23] Pojištění Veritas. [online]. c2009. [cit. 2009-04-16]. Dostupné na: <www.pojisteniveritas.cz/terminologie.php>
- [24] Triglav pojišťovna, a.s. [online]. c2008-2009. [cit. 2009-02-05]. Dostupné na: <www.triglav.cz>
- [25] Vrbátky-Dubany-Štětovice. [online]. c 2009. [cit. 2009-01-07]. Dostupné na: <<http://www.vrbatky.cz>>

Ostatní zdroje

- [26] Interní zdroje obce Vrbátky

Seznam tabulek

Tab. 1-1 Členění rizik dle jejich velikosti.....	15
Tab. 1-2 Doporučené metody pro obecné řešení problému rizika.....	23
Tab. 2-1 Obecné údaje o obci Vrbátky	31
Tab. 2-2 Majetek obce Vrbátky k 20. 2. 2009	34
Tab. 3-1 Identifikace aktiv	35
Tab. 3-2 Rizika ohrožující majetek obce	36
Tab. 3-3 Členění rizika podle četnosti a závažnosti	37
Tab. 3-4 Subjektivní pravděpodobnost výskytu rizika	39
Tab. 3-5 Kvantitativní měření rizik	40
Tab. 3-6 Živelní pojištění.....	43
Tab. 3-7 Pojištění pro případ odcizení.....	43
Tab. 3-8 Pojištění pro případ vandalismu	44
Tab. 3-9 Roční pojistné obce Vrbátky	44
Tab. 4-2 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Česká pojišťovna, a.s.	48
Tab. 4-3 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. ..	50
Tab. 4-4 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Generali pojišťovna, a.s.	52
Tab. 4-5 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	54
Tab. 4-6 Návrh pojištění majetku obce od společnosti Triglav pojišťovna, a.s.	56
Tab. 5-1 Stanovení vah jednotlivých kritérií rozhodování	58
Tab. 5-2 Vyhodnocovací scoring model.....	60
Tab. 5-3 Vstupní stavová matice	62
Tab. 5-4 Transformační matice.....	62

Tab. 5-5	Retransformační matice.....	63
Tab. 5-6	Výstup fuzzy logiky	63
Tab. 5-7	Srovnání současného pojištění u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. s pojistnou nabídkou společnosti Generali pojišťovna, a.s	65

Seznam obrázků

Obr. 2-1	Poloha obce Vrbátky	30
Obr. 2-2	Cukrovar Vrbátky.....	31
Obr. 3-1	Velikost identifikovaných rizik.....	38
Obr. 4-1	Podíl předepsaného pojistného pro neživotní pojištění za rok 2008 [%].....	46
Obr. 5-1	Váhy jednotlivých kritérií	59
Obr. 5-2	Výsledky hodnocení pomocí scoring modelu	61
Obr. 5-3	Výsledky hodnocení pomocí fuzzy logiky.....	64

Seznam příloh

Příloha 1 Klasifikace pojištění daná zákonem o pojišťovnictví

Příloha 2 Vysvětlení základních pojistných termínů

Příloha 3 Členové České asociace pojišťoven

Příloha 1 Klasifikace pojištění daná zákonem o pojišťovnictví

- **Životní pojištění** kryje životní rizika, tzn. riziko úmrtí a riziko dožití. Zákon č. 363/1999 Sb. dělí životní pojištění dále na:
 - Pojištění pro případ smrti, dožití, stanoveného věku nebo dřívější smrti, spojených životů nebo životní pojištění s vrácením pojistného.
 - Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí.
 - Důchodové pojištění.
 - Pojištění podle bodů 1 a 3 s investičním fondem.
 - Pojištění kapitálové činnosti
 - Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění podle tříd 1 až 5
- **Neživotní pojištění** zahrnuje krytí celé řady neživotních rizik. Dále je na základě zákona děleno na:
 - Úrazové pojištění.
 - Pojištění nemoci.
 - Pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech.
 - Pojištění škod na drážních vozidlech.
 - Pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích.
 - Pojištění škod na plavidlech.
 - Pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek.
 - Pojištění škod na majetku jiném než uvedeném v bodech 3 až 7.
 - Pojištění odpovědnosti za škodu.
 - Pojištění úvěru.
 - Pojištění záruky (kauce).
 - Pojištění různých finančních ztrát.
 - Pojištění právní ochrany.
 - Pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého trvalého bydliště.

Příloha 2 Vysvětlení základních pojistných termínů²⁹

Bonus – označuje v praxi poskytnutí dobropisu zákazníkovi za splnění stanovených nebo dohodnutých podmínek. V pojištění jde o slevu na pojistném za příznivý škodový průběh a jiné.

Malus – jedná se o opak bonusu, tedy o přírážku ke stanovenému pojistnému, v případě, že nejsou splněny určité podmínky průběhu pojištění nebo je realizace horší než dohodnuté (kalkulované) riziko. Nejčastěji se jedná o přírážku za nepříznivý škodový průběh v předcházejícím období a jiné.

Pojistná smlouva – písemný právní dokument mezi pojistitelem a pojistníkem. Dvoustranný právní úkon, na jehož základě vzniká a trvá smluvní pojištění a jehož obsahem jsou smluvní ujednání a podmínky pojistného vztahu.

Pojistné – cena, kterou platí pojistník za poskytnutou pojistnou ochranu. Obvykle se platí v předem dohodnutých intervalech: běžné pojistné (ročně, pololetně, čtvrtletně a měsíčně), jednorázové pojistné (najednou za celou pojistnou dobu).

Pojistné období – část pojistné doby, která je dohodnutá v pojistné smlouvě nebo je stanovena právním předpisem. Časový úsek, na který je potřebné ve stanovených termínech platit pojistné.

Pojistné plnění – peněžní nebo naturální náhrada pojišťovny při vzniku pojistné události, na základě pojistné smlouvy. Jde o pojišťovnou vypočítanou a poskytnutou hodnotu ztráty způsobené poškozením nebo o dohodnutou sumu, takové pojistné plnění je pojišťovna povinna poskytnout pojištěnému (nebo poškozenému) za pojistnou událost, která splňuje podmínky dohodnuté v pojistné smlouvě nebo podmínky zákona.

Propojištěnost³⁰ - podíl agregované částky zadaných úvěrových limitů a agregované částky limitů schválených pojistitelem. Hodnota propojištěnosti je různá a závislá na

²⁹ Zdroj: Zpracováno dle literatury MARTINOVIČOVÁ, D. (2007)

oboru, ve kterém se pojištěný pohybuje. Zpravidla je nižší než 1. Propojištěnost je jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících konečnou výši pojistného.

Samopojištění – proces, při kterém si na krytí (úplné nebo částečné) neočekávaných ztrát vytváří subjekt vlastní zdroje (úspory) nebo tyto neočekávané ztráty kryje formou úvěru

³⁰ Zdroj: www.pojisteniveritas.cz

Příloha 3 Členové České asociace pojišťoven³¹

• řádní členové

- AEGON Pojišťovna, a.s.
- Allianz pojišťovna, a.s.
- Aviva životní pojišťovna, a.s.
- AXA životní pojišťovna a.s.
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- Česká pojišťovna a.s.
- Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.
- ČSOB Pojišťovna, člen holdingu ČSOB
- D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.
- Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.
- Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
- Generali Pojišťovna a.s.
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
- HDI Versicherung AG, organizační složka
- ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku
- Komerční pojišťovna, a.s.
- Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.
- Pojišťovna České spořitelny, a.s.
- Pojišťovna VZP, a.s.
- PRVNÍ AMERICKO - ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. (AMICO AIG Life)
- Slavia Pojišťovna a.s.
- Triglav pojišťovna, a.s.
- UNIQA pojišťovna, a.s.
- VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.
- Wüstenrot pojišťovna a.s.
- Wüstenrot, životní pojišťovna a.s.

³¹ Zdroj: Zpracováno dle literatury www.cap.cz

- **přidružení členové**

- MAXIMA pojišťovna, a.s.

- **členové se zvláštním statutem**

- AIDA česká sekce Mezinárodního sdružení pro pojistné právo
- Česká kancelář pojistitelů